

KOVA
KOVOJ TU LAISI SAVO TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SAJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRIŠAS:
metams 2.00	1815 Moyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 36 Philadelphia, Pa. 4 Rugsėjo (Septemb.) 1908 m. Metal IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Skirtumas tarpe unijisto ir skebo.

UNIJISTAS tai ypata priklausanti prie tam tikro darbininkų susivienijimo, unijos. Unijistai kartais streikuoja; norėdami pagerinti savo buvį, jie meta darbą, kada darbdaviai nenor išpildyti jų reikalavimų: padidinti uždarbį, padaryti santarumą, kad kompanijos nekliudytų tojo darbininkų susidraugavimo, neperžengtų unijos teisių ir tt.

Skebas – «scab» – arba šašas yra žinomas kaip tas, kuris užima vietą streikuojančio darbininko. Tiek mes darbininkai žinome apie skebą. Bet mes šiandien nebesikakiniame tuom, kiek žinome, o nuolatos visko mokinamės ir norime daugiau, plačiau žinot. Priežodis sako: «Žmogus, kolei gyvas, mokinasi ir, besimokindamas, pasėsta, o bet visų mokslo šakų nepažįsta». Teip ir čionai gali but, kad mes ne tikrai pažįstame

unijistą ir skebą, nors pirmąjį giriam, o antrąjį peikiame.

Nebandysim čia vienus girti, kitus peikt, bet tik tyrai bandysim apkalbėti, kame skirtumas tarp tų dviejų darbininkų, kad tarp jų viešpatauja didis nesutikimas, kurio išvengt ne lengva, o tankiai gal dėlto, kad nėra gerai pažinę, kas tas «unijistas» ir kas tas «šašas» (skebas). Pažinus, gali pasisekti prašalinti ir neapykantą, kad mūsų šiam vargingame gyvenime tas skirtumas nedarytų keblumų, netramdytų darbininkų vienybės ir susipratimo rimtumo.

Kaip jau matėme, unijistai tai tie, kurie nori pagerinti savo kasdieninį buvį, savo gyvenimo ir darbo sąlygas: trumpiau dirbt, daugiau gaut užmokėt už dienos darbą, gyventi gražiau, turint daugiau laiko mokintis, lavintis ir džiaugties savo ypatinga gyvenime ir sveikata.

Bet, teisingai sakant, ar randasi nors vienas žmogus, kurs nenorėtų pagerinti savo gyvenimą? Kas gi nenorėtų dirbti trumpiau ir gauti didesnę užmokestį už triusą? Kam gi tas yra nemalonu? Yra sakoma, kad tiejie šašai nenori priklausyti prie darbininkų unijų ir neremia jų, o tik veržiasi užimt vietas unijistų, pakėlusiu streiką. Aišku, kad tokius žmones galima pavadinti nesusipratusiai. Jie, anot visokių kalbų, – atima savo broliams duonos kąsnį, kada tie nori laimėti gardesnį kąsnį. Bet ar teip ištikrųjų yra, argi jau tiems šašams negalima butų surasti vaistai, suteikiant supratimą, kad neitų skebaut, kad vienytųsi su visais darbininkais.

Unijistas budamas, privalai prisilaikyti abelnų unijos teisių, nežiurint prie kokios rušies unijų priklausai: moterių ar vyrų, amatninkų ar paprastų darbininkų.

Šiandien unijistų darbininkų Jungtinėse Valstybėse yra apie tris milijonai. Šale tų matome apie dvidešimt du milijonus vargusių žmonių, kurie dirba teip pat už skurdų užmokestį, da skurdesnį, negu unijistai. Taigi vos keturiolika procentų (nuošimčių) priklauso prie unijų, arba kitaip sakant vienas iš septynių darbininkų yra unijistas.

Tris milijonai darbininkų susijungusių į savo susivienijimą, tai labai gražu paminėti. Ir jeigu toksai susivienijimas turėtų tiktai norą, jisai galėtų turėti savo rankose visą valdžią savo gerovei. Bet matomai tikro susipratimo netur, kad to nedaro. Nesupranta, kad tik politiškai-ekonomiška darbininkų organizacija galėtų veikti, tikrai darbininkų klesos reikalus ginant, galėtų tvarkyti visuomenės gyvenimą ir vesti jį pažangos keliu; galėtų paliuosuoti iš kalinių nekaltus, suteikti duoną išalkusiems, nuogus aprengt, sušalusiems šilumą suteikti, ištroškčius pagirdyti, nesusipratčius išmokyti, turėti savo valioj bažnyčias ir mokyklas. Šiame klausime mes mažai kuom skiriamės – tame gludo svarbūs reikalai teip unijistų, teip skebų. Žinome, tačiau, kaip unijistai yra daug kalbėję, daug skaitę kasdieniniuose kapitalistų laikraščiuose, daug girdeję iš savo vadovų lūpų, kad didžiausiais jų, unijistų, priešais yra tai socialistai; jų tarpe socialistai buvo apšmeizžiami, pavadinti suviliotojais ar anarkistais. Tikiuosi, kad kiekvienas darbininkas yra matęs, girdėjęs ir jautęs tuos dalykus. Dabar gi tau, unijiste, dar yra proga pamislyti apie tavo paties reikalus, savę, unijas, jų vadovus ir apsvarstyti, ar jie ištikrųjų gerai elgiasi, teip darydami.

Bet grįšime prie paties uždavinio: koks skirtumas tarp šašo ir unijisto. Dabartinėje sistemoj kad ir pasišvietus niekaip negalima atrasti žmogų, kurs nebutų kokiū nors «šašu». Unijistų tarpe daugybę atrasime tokių, kurie vienoj vietoj sustreikavę, važiuoja į kitą, jieškodami darbo. Kada iš alkio pilvas prilimpa prie nugarkaulio, tada unijistas ar neunijistas ima darbą, kokį ir kur tik gauna ir dar labai džiaugiasi, kad jau dėl pilvo tuštumo nereikės dvėsti badu! Tai neužginčijamas dalykas, kad tokių unijistų tarpe yra nemažai. Tai reišškia, kad jie pats vienur buvo unijistais, o kitur skebais.

Unijistai padaro streiką, pakelia kovą su dirbtuvių savininkais ir nori kitus neleisti į darbą. Kapitalistas (savininkas) šaukiasi į politikierius – į miesto majorą, kurį unijistai išsi-

rinko, – kad prisiųstų jam kuodaugiausiai žandarų, policijantų, kurie turi jį apginti nuo maištininkų unijistų, norinčių pagerinti savo gyvenimą. Ir tiejie policistai kartais gana kala protą jums, unijistai, su lazdoms, kad net galvos plyšta, o bet jūs sakote kartais, kad: unija yra pirmesnė, negu politika... Kartais kapitalistai šaukiasi į gubernatorių, prezidentą ir kongresmonus ir visur jų šauksmas buna išklaustas: tiejie politikieriai bei šalies valdovai prisiunčia tiek kareivių, kiek reikalaujama streikininkų išvaikymui, kad nekeltų «maišto» su savo duonos klausimu.

Tiesa, kelių ypatų rankose politika, tai biauirus daiktas. Bet jūsų trimilijoninė sąjunga lengvai galėtų turėti savo rankose kaip tuos policijantus, teip majorus, gubernatorius, prezidentą ir kongresmonus, tą syk jie jums galvų neskaldytų, skebaut ir streikuot jums nereikėtų... Bet to unijistai nepadarė dėlto, kad jie politikoje yra skebais, kad politikoje nemato ir neapgina savo reikalų, bet tik remia savo priešų reikalus.

Dargi kartais atsiranda unijistai, kurie bando užsiimti vaisba, įsikuria pardavyklą valgomų, geriamų dalykų, drapanų, avalų ir svaiginančių nuodų – degtinės ir alaus. Tuomi daro tiktai savo ypatai gerai, o ne unijai, nepaisant jų perdidelės reklamos ir pasigyrimo, kad jie unijos darbo produktus pardavinėja ir patys priklauso prie unijos. Teip krautuvių užlaikytojai daro, dėlto ir juos galima pavadinti skebais... Visokia šiandieninė pramonė, vaizba, kaipo privatiška, pavienių ypatų rankose – yra skebavimas. Skebavimas dėlto, kad tu turi daryti lenktynes su kitais savo amato draugais. Kiekvienas giria save, peikia kitus, norėdams turėti daugiau pirkėjų, regimai atima kitam duonos kąsnį, teip kaip skebai, užimdami kitų vietas. (Pabaiga bus)

K. Rutkus.

Kas tai politikiškoji ekonomija?

Milžiniškos permainos įvyko gamtos mokslų metodose (būdno-se) per paskutinį šimtmetį; tas palietė ir mokslus, užimančius patį žmogų.

Matome, imant pavyzdį, kad istorija, buvusi kitados istorija ciesorių, karalių ir imperijų, dabar tampa pačių žmonių istorija.

Šiandieninis istorikas gana sunkiai triūsia, idant galėtų sužinoti, kaip gyveno senoj gadyne žmonės tos ar kitos tautos koks buvo jų tikėjimas, gyvenimo pragumai, koks buvo jų bendras idealas (jieškinys) ir kokiais keliais jie ėjo ir tvarkėsi, kad jį galėtų atsiiekti. Ir, beabejonės, per tuos tyrinėjimus atrast raktą išaiškinimui tų visų pasislėpusių istoriškų apsiereiškimų.

Šiandien teisių tyrinėtojas jau nėra užsiganėdinęs tuo ar kitu kodeksu (įstatymu), etnografas arba tautų tyrinėtojas stengiasi atrasti visokių įstaigų pradžią, stengiasi iširti jų pradinį išsivystymą bėgyje eilių amžių. Šiame tvarkyme išsidirbinėja šiandien visiškai nauja pažinties (mokslų) šaka, kuri su laiku pavėrs į griuvėsius visus šiandien esančius sanprotavimus, įkaltus į mūsų protą šiandieninėse mokyklose, ir išaiškis mums istoriją tokia pat metoda, kokia aiškinama šiandien gamtos apsiereiškimai.

Politiška ekonomija, buvusi iš pradžių mokslu apie visuomenės turtus, — šiandien stojasi mokslu apie pavienių ypatų turtų šaltinius. Interesuojasi ji ne tiek tuomi, kaip milžinišką prekybą veda su užsieniu ta ir ta valstybė, kiek tuomi, ar užtenka duonos esančiai namie valstiečio bei darbininko šeimynai. Politiškos ekonomijos mokslas klabina teip palocių teip lušnų duris, lyginai klausdamas didžturčio ir neturtėlio, kokiam laipsnyje yra užtikrinta jų svarbiausieji reikalai arba reikalingi gyvenimui daiktai. Persitikrinęs, kad 90% (90 iš šimto) žmonių nestengia aprūpinti savo svarbiausių būtinų gyvenimo reikalų, stato klausimus, — kokius pastatytų sau fiziologas, tyrinėdamas kokio žvėries ar augalo kūną: — koku būdu galima būtų užganėdinti reikalus žmonių, išieikvojant tame mažiausiai spėkų? koku būdu visuomenė galėtų užtikrint kiekvienam ir abelnai visiems pilną ir didžiausią laimę ir gerovę. Šiais dalykais šiandien užsiima mokslinčiai, vadinami ekonomistais. Ekonomija pirmiausiai buvo sausu mokslu, ekonomistai sanprotaudavo ir išvedimus darydavo tik mažumos, t.y. turtingųjų pakakinimui. Šiandien tas mokslas eina prie to, kad jis bus tikru mokslu, žmonių draugijos arba visuomenės būvio filozofija.

(Pagal B. Rutkovskį) Z. Jank.

Aušta rytas.

(Pakvėsta M. Lietuvaitei).

Aušta rytas, aušta rytas!
Nakties tamsos nyksta, dyla;
Šviesos vaizdas, pražudytas,
Vėl atgijęs kyla, kyla!

Senas žūva, kyla naujas,
Rytų dangų išauksuoja:
Tartum gaisras arba kraujas,
Išsiliejęs, raudonuoja.

Tamsa gaišta, diena švinta!
Medžiai juda, laimė mato:
Nuo lapelių rasos krinta,
Tarsi ašaras nukrato.

Švinta, švinta! naktis žūva!
Didė atmaina įvyksta:
Nakties vaizdai, koki buvo,
Greitai keičiasi ir nyksta.

Juodu rūbu apsirėdę,
Dangaus skliautai jau prašvinta,
Visos žvaigždės, susigėdę,
Ūmai gėsta arba krinta.

Vien Aušrinė dar vis šviečia,
Savo įspūdžiais gairina,
Tarsi keltis meilei kviečia
Arba budinti mėgina:

Buskit, buskit, gyvunėliai!
Eikit šviesą pasitikti;
Birgskit, lėkit, vabalėliai,
Metas snaudulius palikti!

Jonas Viskoška.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Amerikos Jungtines Valstybes. Reguliariškos Jungt. Valstybių armijos skyrius Atlantoje, Georgijos valst., pridarė šiomis dienomis riaušių. Keli kareiviai ėmė užkabinėt žmones lipant į traukinį. Policija ėmė daryt tvarką. Tiems keliems kareiviams pagelbėjo kiti jų draugai iš ėmė grumtis su policija. Pašaukta kita kareivių rota raminti idukusius karės dievo vaikus. Po gerų muštynių ir tapo maištininkai apgalėti ir susodinti į traukinį, saugioj sargyboj jie važiavo į Ramiųjų jurių pakrantę.

Valdiškiems tarnautojams (apie 700) valdžia padidina algas. Tam reikalui kongreso buvo paskirta 80 tūkst. dol. Mat valdžiai ir jos darbininkams nėra krizio!

Didi išpūdį paėmė tarp darbininkų Gompersas, Am. Darb. Feder. prezidentas: jis apskelbė (šmeiždamas), kad Socialistų Partijos agitacijinis traukinys esąs nusamdytas kapitalistų organizacijos ir republikonų pinigais (!). Gompers remia Demokr. partiją.

Rusija. Vyriausybė apskelbė naują valst. dūmos įstatymą: atstovai dabar ims ne 10 rub. kasdien, bet 350 rub. kas mėnuo (apie 15 rub. kasdien, išskyrus šventes) ir vieną sykį per metus lėšas kelionės į Peterburgą ir atgal namo po 5 kap. nuo versto. Be to da gaus po 10 rub. kasdien visokių budžeto komisijų nariai. (Geriems tarnams pataikūnams ponas Mikas pakelia algas!)

Krasos ir telegrafo viršininkas įsakė neįleisti į Rusiją prancūzų socialistų laikraščio «L'Humanite», leidžiamo Paryžiuje. Mat tas laikraštis daug teisybių parašo apie Prancūzijos buržuazijos (kurios rankose yra valdžia) susirišimą biznio ryšiais su kruvinaja samoderžavija.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Springfieldo riaušės nesibaigia. Baltųjų krikščioniška meilė įsiuto prieš juoduosius krikščionis, negrus, kad net negal nurimt teip greit. Priežastis buvo neva ta (tai jau paprasta Amerikoje), kad negras norėjęs... pamylėt per prievartą baltąją moteriškę. Tačiau, kaip minėta pereinai «K.» numerį, tikroji priežastis tai varžynės dėl darbo. Dabar valdžia muštynes kiek apramino, bet negrai darbininkai nuolatos gauna vad. «juodųjų» laiškų, kame grąšina jiems visokioms negerovėms. Barzdaskučių dirbtuvėse ir hoteliuose dabar nėra nė vieno tarno negro; Springfieldui stoka batų juodintojų, — teip praneša laikraščiai. Mat negrai vieni išbėgę, kiti bijo užsimti koku darbu, kad baltasis velnias nepagriebtų. Yra renkama skaitlinės, kiek negrų neteko darbo dėl tų skerdynių. Detektyvai nori susekt, kas rašinėja tuos «juodlaidžius». Menama, kad tai yra tamtikra organizacija priešais negrus.

Kapitalistai kursto prie skeadynių. Alabamoj kyla prieš anglekasių aršesnė šmėkla skerdynių, negu buvo anais metais Koloradoj. Kasyklų savininkų laikraštis «Free Lance» šaukia: «Apskelbkite karės stovį. — Išvykite El. Hassassiną ir jo bernus! Mirtis maištininkams ir dinamitieriams, kurie grėšia valstybei ir užmušinėja gyventojus, valdininkus ir kareivius!» Toliaus šaukia išvyt «svetimtaučius, negrus arba ir čiagimius maištininkus». «Alabama turi, esą, būti balta, kad ir už kažin kokią kainą».

«El. Hassassin», kaip suprantama, turi reikšti W. R. Bailey, narys anglekasių unijos «United Mine Workers», o tie «dinamitieriai» «svetimtaučiai» ir k., tai tos unijos nariai. Toliau tas laikraštis kiek lėčiau stačiai nurodo Failey'ą, kad jį valdžia paimtų prieš

teisma ir «jei reikės, turis būt išvytas», kaip ir kiti maištininkai ir atvykusieji Vak. Kalnakasių Federacijos nariai — «užmušėjai» (!)

SANJUNGOS REIKALAI.

L. S. S. Sekretoriaus pranešimai.

Kryvulė Pild. Kom. N ... apsvartė įnešimą 9 tos kuopos Wilkes Barre, Pa. apie išbraukimą iš LSS. trijų draugų, kaltinamų kaip kėlėjų vaidų, būtent dėl marinimo «Kovos» ir griovimo LSS.

Pildomasis Kom. atrado, jog įnešimas neturi rimtų ir tikrų prirodymų. Įnešimas, kaip ten išreikštas, be pamatuotų darodymų, negali būti paremtas ir neturi savyje jokios vertės. Toks įnešimas ir tam panašus neturėtų būt talpinami organe, bet grašiniami atgal įnešėjams, reikalaujant aiškesnių ir labiau užtikrinančių motyvų.

P. S. Visi įnešimai ir sumanymai LSS. reikaluose turi būt siunčiami LSS. centro sekretoriui.

Teipgi apsvartė įnešimą 45-tos kuopos Passaic, N.Y. su pirmu ir antru punktu sutinka ir kad būtų podraug pagarsinta «Kovoj». Trečią punktą nemato reikalo garsinti «Kovoj», kadangi tą patį apdengia IV-jo Susiv. nutarimas sesija VIII, par. 46, «Kovos» N 22 šių m.

Pild. K. patėmijęs «Kovos» N 32 įsteigtą naują fondą, būtent LSS. Centro daktarams, nutarė išbraukt tą fondą ir reikalauja nuo įsteigėjų išaiškinimo jo mierių ir ką tas reiškia? O ypatingai nuo «Kovos» administratoriaus, ant ko jis remdamasis pripažino jį už LSS. fondą ir kokią tiesą turėjo panaudoti «Kovos» špaltas.

Klausime išleidimo knygos: «Moteris ir Socijalizmas» Pild. Kom. peržiūrėjęs nutarimus Literatūros Kom., buvusio Pild. Kom., teipgi IV-to Susivažiavimo protokolo nubalsavimą ir Veik. Kom. kryvulė, atrado, jog šios visos aukščiau minėtos LSS. įstaiogos pripažino minėtą veikalą išleisti LSS. vardu, rinkimu prenumeratos, aukų ir paskolės.

Todėl Pild. Kom. nutarė apskelbt rinkimą prenumeratos, aukų ir paskolės. Tam tikslui «Kovos» administracija privalo pagaminti tam tikras numeruotas sąsiuvelės (kvitarijušus) ir kaip galint greičiau išsiuntinėti į LSS. kuopas.

Teipgi Pild. Kom. taria ir prekybą minėto veikalo: drūtuose apdaruose knygos prekė \$1,50; prenumeratoriams užsimokantiems išviršaus, tik \$1,00.

Tuomi ir atkreipia Pild. Kom. visų atydą idant paskubėtų garbi visuomenė greitai laiku užsiprenumeruot ant pigios prekės, teip visiems naudingą ir puikų klesišką veikalą.

Tarta, idant rajonai, vieton išstojusių arba išvažiavusiųjų iš to rajono atstovų, Veik. Kom. narių, teiktusi išrinkti kitus atstovus, bet nepalikt rajoną be atstovo. Teipgi atrasta, jog negali būt atstovu Veik. Kom. tas narys, kuris gyvena kitam rajone, ne tam iš kurio išrinktas.

LSS. Sekr. P. Puskunigis.

Atsišaukimas į visus LSS. draugus.

Draugai ir draugės! Atsišaukiu į Jus visus, kaip Jūsų išrink-

tas gana svarbiam agitacijos ir organizacijos darbu. Žinome kaip yra sunkus darbas priekelt iš letargiško miego vieną savo brolių, o da šimtą kartų sunkiaus statyt krutinę prieš tamsybės audras už visą Sąjungą. Idant palaikyt ir skleist sustiprinimą tarp draugų visos Sąjungos reikia ant to padėt daug darbo ir sveikatos. Patarlė sako, jog vanduo puldamas į vieną vietą padaro duobę ir akmenyje, tokiu pat būdu žodis ir raštas šviesos ir tiesos padaro sau vietą ir kiečiausio žmogaus širdyje — padaro jį suprantančiu savo darbininkiškus reikalus ir padėjimą. Tas mums duoda amžiną ir nemirštančią energiją ir viltį į savo darbo vaisius. Žinom tą, kad kas sunku vienam, tą lengvai atlieka keli. Teip ir jūs, Sąjungos draugai, padėkit man kuo kas galit, o darbas visuomet atneš savo naudą. Kožno žmogaus skiriasi nuomonės nuo kito, iš to gema įvairios partijos, kaipo vaisius ir pasekmė nuomonių. Žinau, jog daugelis mano ypatingų draugų, prigulėdami prie Sąjungos nepilnai pripažįsta jos programą ir taktiką. Bet viešai neišdrįsta parodyt tą negerumą, nes geresnių principų nevalioja prirodyt. Tokiu būdu išeina žmogaus minčių svyruliavimas. Mūsų Sąjunga dabartiniam laike pergyveno daugybę audrų, kurias sukėlė patys jos draugai. O kelia jie tas audras ne dėl idėjos, ne dėl labo Sąjungos, bet vien tik ypatingas apogėjus: tas aišku išėjusių polemikų per patį organą «Kovą». Kuomet žmogus nori savo idėją parodyt žmonijai, tai jis nepasiganėdina nurodymu kitos ypatingos klaidų, bet jis tik tą skelbia ir tikrina visuomenei, kas jį užima, o žmonija arba draugija tik tuomet persitikrina, kuomet mato tą naudingą esant. O darodymu kitos ypatingos negerumų, jei į to vietą nepastatysi geresnių, tai nieko neatsieksi. Teip ir jie nenuoramom draugai, vieton to, ką daug rašyt ir kalbėt apie vieną ypatą, kaipo savo siekio priešą, privalė eit tiesiok prie tikslo, neužkabinant to, kas jiems rodėsi blogu. Visoki ant svieto išradimai nebuvo remiami ir daromi blogumais, bet vien tik gerumais. Teip ir Sąjungos gyvenime jei draugai mat t kokių nedateklius, reikėjo rodyt, rašyt teip, kad visi jos sąnariai persitikrintų ir prašalintų dauguma tuos negerumus. O jei nanusiseka kuom ką pertikrint, tai negalim pykt ant jų, katruos norim pertikrint, bet pats ant savęs, nes reikia suprast, kad tai toki prirodymai yra menki arba vertės neturi. Viskas pasaulėje gerinas ir galima pagerint. Teip ir mūsų L.S. Sąjunga žengia prie geresnio gyvenimo ir galima ją gerint, nieks to negal uždraust; bet tik rimtais faktais, o ne ypatingoms polemikoms ir ignoravimais pavienių ypatų. Tas atneša visai Sąjungai blėdį. Dabartinis mano pirmas privalumas, kaip ir kiekvieno draugo, saugoti Sąjungą nuo blėdies.

Tą matydamas, aš, kaip ir visi jos draugai, norėčia, kad draugas redaktorius ypatingų polemikų netalpintų organe, kas neturi ryšio su Sąjungos reikalais.

Jeigu tarp draugų iškiltų ir svarbų ginčai, tai jie lai randa ne «Kovoj» vietą, bet tegu riša tą trečiųjų teismas ir tik rezultatas su trumpais prirodymais galėtų būt vieną sykį patalpintas «Kovoj», idant draugai matytų katroje pusėje teisybę. Tokiu būdu atliktų daugybė vietos mūsų organe dėl pamokinančių raštų ir nesuterštų «Kovos» špaltų.

Aš nenoriu užimt daug vietos nurodymui taisyklių, kaip bus atliekami trečiųjų teismai, tą pats draugai išformuliuos. Bet tik, draugai, kurie atrasis ši mano įnešimą rimtu ir naudingą, malonėsit kuopų mitinguos nutart. Aš esu persitikrinęs, kad jei tas įvyktų, tai mūsų Sąjunga žydėtų, ir jei tas dabar pasirodys da nepribrendusiu, tas toliaus mus po nevale privers teip sutikt.

Trokštantis solidariškumo ir broliškos meilės visai Sąjungai meldžiu draugų vardan labo mūsų Sąjungos atverst sveiką atydą ant mano šio atsišaukimo.

Jūsų

Sekr. P. Puskunigis.

Ar reikalingas referendum dėl extra-mokesties.

Hazleton, Pa. Mūsų LSS. 80 kp. savo mėnesiniame susirinkime rugp. 17 d., su atyda svarstėme 86 kp. iš Stoughton, Mass. įnešimą, kaslink reikalo leisti per visuotiną referendum sumanymą: užsidėti «extra» mokestį ant visų Sąjungos narių per du mėn. Mūsų išrandamą tą būdą nepraktišku, ypač šiame laike, štai dėlko:

1) Sąjungai pinigai būtina reikalingi umu laiku, o iki balsavimas pereis, tai nusitęs daug laiko; 2) da nieks negal išpranašaut balsavimo pasekmės: dauguma gal nubalsuot, kad visai nemokėt. Ir kas tada išeitų? Vėl mišinys, vėl pranašavimas sąjungos griuvimo!... Po tokių balsavimų, jau nežinia, ko reiktų griebtiesi. Todėl, mūsų patariam, kad vietoje leisti laiką su balsavimais, kuopos ir pavieniai nariai, galinti ir užjaučianti bendram socializmo darbui, prisidėtų su aukomis, kiek išgali. Juk vistiek: ar mūsų leisime per referendum, ar ne, vis tik tie mokės, kurie gali bei užjaučia mūsų darbui (neuzjaučianti ir galėdami nemokės).

Todėl mūsų kuopa ir atsišaukia į visas kitas kuopas bei pavienius narius, kas gali paremti mūsų sunkią našta, pagal išgalę, kad kuogreičiausia šelptų organą, nes paskui, kad nebūtų per vėlu.

Sąjungiečiai! Organo myris, tai – mūsų myris! Argi jau mūsų tik išvardo vadinamės socialistais, o kad atsieina atlikti darbas, vietoje dirbt, stovėsime nosis nuleidę? Jei mūsų netektume savo organo, tai be abejo – griūtų ir mūsų Sąjunga... Kur tada mūsų dingtume!... Tiek truso padėję, nusilenktume prieš tamsią spėką, prieš kurią dabar mūsų kovojame... Juk klerikalų ir kitokių atzagareivių gaujos mums nė ant gatvės neduotų išeit, rėkdam, kad jau «cicilikai» galą gavo, «bevogdami viens nuo kito»... Draugai! mūsų pareiga yra, kad kiek išgalėdami, palaikyt «Kovą» Mūsų nesitikėjime, kad mums ateitų į pagelbą Milukas iš Shenandoah'o, ar Laukis iš Chicago ir sustiprintų sąjungos išdą. Ne. Jie tai ir nepadarys. Ant mūsų, sąjungiečiai, stovi tas darbas ir mūsų jį turime atlikti. O jei duosime numirti mūsų organui, tada pasirodysim, kokiais mūsų esame dvasioje socialistais. Pasirodysime savo priešams, kad esame bailiais ir nulenkiame prieš juos savo sprandą. Ne, draugai! Mūsų to nepadarykim. Nežengkim atgal nors pirmyn nužengtą žingsnį. Stokime ant kojų ir paduokime viens kitam ranką. Draugai! Vienybėje galybė!

Mūsų kuopa pirmiau aukavo ir dabar aukauja (\$ 2.05). Nors tai maža auka, bet ką darysi. 100 suvirš kuopų yra; jeigu visos nors po tiek aukautų – būtų tuojuo suvirš 200 dol. Mūsų kuopa ir ant toliaus neatsisako nuo aukų. Todėl, kas daugiau, draugai?

Vardu 80-tos LSS. kuopos

Jurgis Stasiulevičius, Juozas Stasiulevičius.

Apkalbamasis įnešimas visgi turi savo vertę: ką nors juk reikia daryti, kad draugai geriau palaikytų savo organo buvį. Tačiau leisti tai per referendum, kaip jau sykį išsitarau, nelabai būtų gerai, ne visai praktiškai, žiuriui iš priu-

cipų atžvilgio. Dėlto čia ir tariu žodį.

Man čia rupi tik tai, kad referendumo pasekmės būtų rimtesnės, negu iki šiol buvo. Taigi, jeigu įnešimo autorė 86 kuopa nori butinai leisti jį per referendum, tai čia nurodysiu kelias prievoles.

1) Įnešimas turi but kuoaššiausias, be jokių abejojimų. O dabar įnešime pasakya: ...«per kokius du mėnesius»; žodis «kokius» duoda abejot, ar daugiau, ar mažiau mėnesių gali tesėti ta mokestis.

2) Pasakya: «kad kiekvienas dirbantis draugas užsimokėtų»... Gali kilti abejonė, ar «dirbančiu» reikia vadinti tik tą, kurs «pilną laiką» dirba, ar ir tą, kuris dirba tris, vieną arba pusę dienos per savaitę. Įnešime tatau reikia įsek-mui paminėti.

3) Jeigu per referendum įnešimas tampa priimtas, tai jį turi pildyti visi nariai, kurie pagal tą nutarimą negal but atliuosuojami. Kiti mano, kad jeigu kas ir galėdamas (dirbantis) nenorės tos extra-mokesties mokėti, tai jis gal nemokėti. Jei teip, tai referendum būtų nerimtas ir nereikalingas. Turi but stačiai nuspręsta: mokėti, ar nemokėti. Jei būtų nuspręsta mokėti, tai nieks negalėtų atsisakyti: t.y. kiekvienas dirbantis turėtų mokėti extra-mokestį, nežiurint į tai, kad ir dešimtis syk jis daugiau paaukuotų vieton tos mokesties. Tada galintis mokėti, o atsisakantis nuo to, galėtų but išbrauktas iš kuopos teip, kaip ir neuzsimokėjęs paprastų sąnarių mokesčių.

Tą privalo atmint draugai įnešimo šalininkai.

Redaktorius.

Kaip išvengti krizio ir pagerinti «Kovą».

Visos Sąjungos draugai, atkreipkit atyda į šiuos nutarimus! — Brighton, Mass. 67 kp. liepos 30 d. vienbalsiai nutarė; kad kiekvienas draugas užsimokėtų už organą vienu mėnesiu pirmiau; tas negali kenkti draugams, juk ar šiandien, ar rytoj vistiek reikia užsimokėti. Iš viršaus užsimokant galima Sąjunga palaikyti ant geresnių finansiškių pamatų. Juk kitus laikraščius užsirašant, visada reikia išviršaus užsimokėti ar už metus, ar už pusę metų.

Reikia, kad mėnesines duokles už organą kuopos siųstų kas mėnesis; pas kasierių gulėdami pinigai jokios naudos neatneša kuopai, o sąjungai jie labai reikalingi. Jei kuris draugas yra skolingas už tris mėnesius, tai sekretorius privalo pasiųsti jam atvirą laišką paraginant užsimokėti už organą, arba kad duotų atsakymą, dėl kokių priežasčių negalėjo užsimokėti; žinoma, jeigu draugo sąlygos nepavelino užsimokėti, tai tą jo skolą turi pasirūpinti užmokėti Sąjungai kuopa; jei po diejų mėnesių toks draugas neduos atsakymo kuopos sekretoriui, turi būt jam sustapdyta «Kova», bet iš sąjungos nebus išbrauktas; praėjus šešiesiems mėnesiams nuo sustapdy-mo organo, narys netenka balso Sąjungoj; tiktai gali turėti patąšiamą balsą.

Kuopų korespondencijos turi būti talpinamos nuo rajono. Kiekvienas rajonas turi išsirinkti savo redaktorius, — galėtų tą darbą atlikti rajono sekretorius, bet, žinoma, jam vienam persunku: kiekviena kuopa savo mėnesinių susirinkimų nutarimus arba įnešimus turi pasiųsti rajono redaktoriui; jisiai prisiųstasias kuopų mėnesines korespondencijas sutaisys į vieną rajono korespondenci-

ją ir tada patalpins organe. Ar dabar galima visos Sąjungos kuopų korespondencijas patalpinti greitu laiku organe ir duoti atsakymą dėlko jas negalėjo patalpinti; dar mes ne labai esam išsilavinę, turi visai pertaisyti, rajono redaktorius galės duoti atsakymą kiekvienai kuopai, dėlko jos negalima buvo patalpinti.

Ar tai privalumas talpinti organe ypatingus reikalus ir ginčus tarpe kuopų; tik tarp organizacijų ginčai turi būt talpinami organe. Jeigu kuopa ar draugas yra priešingas organizacijos principams arba savo ypatingus reikalus nori apginti, galima atspauzdinti lapelius ir išsiuntinėti kuopoms. Kiek vietos dykai užėmė organe apie 13 kp. išbraukimą. Jame tikrai turi būti talpinamas mokslas ir Sąjungos reikalai.

Prot. sekr. P. P.

* * *

Skaitant «Kovoje» išreikštas draugų nuomones apie užlaikymą nuo pavojaus to mūsų vienintėlio darbininkiško laikraščio, rodosi, kad visi sumanymai yra geri; kaip tai buvo minėta, kad mokėt prenumeratą, mokėt iškalno mėnesinę duoklę už kelis mėnesius, arba kuriam laikui pakelt mėnesinę. Būt gerai, kad visi draugai nors ant vieno viršų minėto sumanymo sutiktų. Bet galima teisingai sakyti, kad daug draugų toli su tuo nesutiks ir tada pasilik vėl tie patys reikalai ir tie patys klausimai.

Taigi geriausias būdas pasilieka šelpti «Kovą» aukoms. Tai nėra jokia prievarta, ir kuopos arba pavieniai draugai, pagal išgalę vis paaukaus kelis centus ir parinks aukų tarpe visuomenės, tikrai visiems draugams reikia atkreipti į tai savo atydą ir pasidaruot kiek kam spėkos pavėlija. New Britaino 5-tos kuopos draugai, per susirinkimą rugpiūčio 2 d., sumetė kelis centus ir kasos davė (nors kasoj nėra nė 10 dolerių), kad suma pasidarė \$4, kuriuos paskiriam «Kovos» fondan. Rodos nedaug, bet kad visos kuopos po tiek prisistų «Kovai», tai pasidarytų gera suma pinigų.

Todėl, draugai, visos kuopos, stokim į pagelbą «Kovai», stokim su aukoms ir «Kovai» nebus jokio pavojaus, apie kurį šiandien jau daugumas rašo.

Lai gyvuoja «Kova»!

K. Senkus.

22-ros kuopos užmanymas.

Chicago, Ill. Mēs, nariai 22 kuopos, savo susirinkime rugp. 19 d., nutarēm paduot visų kuopų apsvartymui užmanymą.

Mēs užmanome pardavinėti šipkortes, siuntinėti pinigus ir tt., kas mūsų nuomone daug pagelbētų mūsų organizacijai, jos pinigiskam stoviui, ir gal nebereiktų teip labai rupintis apie gyvastį mūsų organo «Kovos», kuris teip brangus yra mums LSS. nariams. Da kitas dalykas: įėjus į padėjimą mūsų draugų, kurie turi kitose šalise savo šeimynas ir jie čia budami turi siųsti jiems dėl pragyvenimo savo grašius, ir iš to, žinoma, pelnija visai nežinoma, o gal da ir negeistina ypata, kuri netik gero su tais užpelnytais grašiais neatneša darbininkų luomai, bet da kenkia. Jeigu įvyktų tas mūsų užmanymas, tai kožnas toks draugas duotų savo organizacijai atlikt tą darbą, o ne kokiai ten negeistiniai ypatai, ir pelnas iš to nepadarys blėdies, bet atneš šiokią tokią naudą mūsų organizacijai.

Meldžiam tą mūsų užmanymą patalpint «Kovoje».

Organiz. M.M. Juška, Sekr. M.D. Činikas

86-os kuopos įnešimo parėmimas.

Rugpiūčio 7 d. LSS. 14 ta kuopa, Baltimore, Md., savo mėnesiniam susirinkime svarstė įnešimą 86-tos kuopos iš Stoughton, Mass., tilpusį «Kovos» N 32, kaslink išbraukimo drg. A. Bernoto iš LSS. Mēs, pilnai apsvartę, tą įnešimą paremiam, idant drg. A. Bernotą visiškai išbraukti iš LSS., kaipo staidantį mūsų Sąjungos organizavimąsi, už kurią mēs kiekvienas pasiryžęs savo paskutinį grašį atiduot, bile tik ji bujotų, o ne griūtų, kaip drg. Bernotas nuolatos pranašauja. Ar jau gi mūsų Sąjunga yra tokia sena? Ar jau gi ji atgyveno savo dienas, kad drg. Bernotas su savo sėbrais kala jai grabą? Ne! draugai ir draugės, da mūsų Sąjunga rodosi tik-ką pražydo, kaip pavasario kvietkelis, o jau drg. Bernotas nori nuskint. Taigi mēs virš minėtą įnešimą paremiam ir drauge patariam, kad būtų leistas per visuotiną LSS. referendumą, tą syk kaip draugai nubalsuos, teip ir bus, tą syk rodosi drg. Bernotas negalės užmest jokio nelegališkumo, nes bus visų nubalsuota.

Vardu LSS. 14 os kuopos, jos organiz. J. Bulota.

9-tos ir 86-os kuopų įnešimų parėmimas.

1) Mūs 59-ta LSS. kuopa Jersey City, savo susirinkime rugpiūčio 8 d. vienbalsiai parėmė įnešimus, tilpusius 32 N «Kovos», 9-tos ir 86 tos kuopų, kad išbraukt iš Sąjungos draugus, keliančius vaidus tai yra: Širvydą, Bernotą ir Žagarą. Bet teip pat reikalaujam, kad būtų pridėtas «amandamentas», tai yra, kad būtų išbraukti da didesni intrigu kelėjai, kaip tai: J. Baltrušaitis, F. Bagočius, 9-ta ir 86 ta kuopos, kurios vieton nuraminimo įneša da didesnius vaidus — nes gerai žinom ką mums prekiuoja išbraukimas 13-tos kuopos.

2) Reikalaujam, kad visas fondas, einantis po rubrika «LSS. Centro daktarams» tuojaus būtų pasiūstas tiems daktarams ir kad tie daktarai tuojaus imtųsi už operacijos.

3) Pasiremiant ant etikos ir priimtų tiesų, reikalaujam, kad šis nutarimas tilptų «Kovoje», todėl, kad jau tilpo įnešimas ir kad tapo užvestas virš minėtas fondas, tad mēs, kaipo LSS. nariai, turim teisę reikalaut to, kas yra praktišku ir naudingu, nežiūrint nė į tai, ar jis patiktų kam, ar ne.

Vardan 59-os kuopos:

Organiz. S. Jankus, sus. sekr. J. Kačergis,
Kom. narys J. Navikas.

Musu Sanjunga nesubrendus.

APSIKIKIMAS RINKIMUOSE SANJUNGOS VIRŠININKŲ.

Kada 13 toji kuopa likos išbraukta ir todėli Sąjungoj kilo ginčai ir protestai, Sąjungos organas jau virto tų ginčų įrankiu. Dr-gas Baltrušaitis, pasinaudodamas redaktoriaus privilegijomis, tą įrankį atkreipė absoliutiškai prieš centro opoziciją plačioj to žodžio prasmėj.

Ir pasigirdo Sąjungoj balsai: «Rinkti naują centrą», «Rinkti visus Sąjungos viršininkus, kad su tuomi pasibaigtų pragaištingi Sąjungai vaidai». IV LSS. susivažiavimas nutarė tą darbą atlikti per referendumą. Ir Sąjungos veidas pradžiugo, ant jo pasirodė ženklai vilties pasekmingų to nutarimo rezultatų. Vienok kitaip išėjo. Referendum pasibaigė, o vaidai dar smarkiau pradeda siausti. Ir nesubrendusi mūsų Sąjunga apsvilylus vilčia vėla nusiminė.

Ir jei mes greitu laiku nįvykdysim tvarkos, — ji turės griūti. Šiandien turim jau \$800 skolos ir vis auga ir auga, o skaitlius sąnarių sistematiškai mažinasi. Ne vienas su širdgėla turi išsižadėti Sąjungos, to vienintelio darbininkų sąryšio, vien tik todėl, kad negali panešti sunkumo tokios betvarkės. Ir jeigu socialistas priverstas atsimesti, tai ar gali būt kalba apie prisidėjimą prie Sąjungos naujų sąnarių, tų neapsišvietusių darbininkų, kuriems nuolat ir visur kalbama, jog socialistai, — tai paikiausias daiktas pasaulyje? Ar mums, draugai, ne gėda? Juk mes teršiam tik vardą socialistams!... Mes prieštaraujam savo idėjai: mes skelbiam vienybę, brolybę ir meilę, o tarp savęs vedam karę; mes sakom, kad valdžia turi būt mūsų, o ne kapitalistų, bet kokiū būdu mes galėtume valdyti valstybę, jeigu mes nemokam suvaldyti savo Sąjungos, susidedančios iš saujaletės žmonių?

Rašant man šitą straipsnį, po plunksna veržiasi žodžiai: Rinkti centrą iš naujo, nes pirmą sykį Sąjunga rinkimuose apsiriko. Jeigu viršininkai buvo renkami tik dėl to, kad prašalinti iš Sąjungos vaidus ir tuomi Sąjungą išgelbėti nuo suirimo, tai reikėjo išrinkti visus naujus, kurie neturėtų nieko bendro su pirmąja ir trylikąta kuopomis, kai po su principališku šaltiniu vaidų.

Aš nieko neturiu prieš drgą Baltrušaitį, kai po redaktorių Sąjungos organo, bet šiandien jis negali būti «Kovos» redaktorium, nes per 13 kuopos incidentą įgijo daug ypatingų priešų, kurie visokiais būdais stengiasi ir stengsis jam visame keršyti, ir pakol tik jis bus Sąjungos organo redaktorium, tol vaidams galo nebus. Sąjunga turi atkreipti atydą, kad redakcijoj eina smarki kova. — Zeceriai nestato nepatinkančių jiems raštų; tokiu būdu keršydami redaktoriui keršija visai Sąjungai.

Idant padėti tai betvarnei galą, Pild. Kom. nevilkinant turi leisti per referendum rinkimą naujų zecerų (! Red.) ir redaktoriaus; — tai vienintelis kelias išvedimui nuo pražūties mūsų Sąjungos; kitaip, pakol santaikos nebus, neišgelbės mus nė aukos, nė joks kjtas gydymo būdas.

St. Michelsonas.

Pritarimas.

Mūsų 87 kp. LSS. East St. Louis, Ill, susirinkime 13 rugpiūčio svarstė apie dabartinius vaidus, Kadangi tie vaidai daro didelius nuostolius Sąjungai, kadangi dabar artinančės rinkimams organas turėtų būti pripildytas naudingais straipsniais, o ne tuščiomis polemikomis, 87 kp. nutarė: jog ji pritaria 4 kuopos užmanymui, kad organe nebebūtų talpinama daugiau polemikų, ir reikalauja tai perleisti per referendum.

87 kp. LSS. sekr. J. Žalys.

Galas vaidams netoli.

Anot drg. A. Žimonto, jau dabar bus «galas vaidams»; galas dėlto, kad aš parodžiau priežastis — taigi kitai pusei atsiliepus, bus galima padaryt trečiųjų teismą ir «Kovoje» bus galas vaidams. Teip drg. A. Ž. sanprotauja. Aš teipgi matau, kad bus galas vaidams. Tik ne tuo keliu, kaip drg. A. Ž. mano. Kiti tvirtina, kad dabar, esą, tik prasidėję vaidai, t.y. išėję į aikštę, jie dar busią aršesui. Teip gali tvirtint tie «vaidų» dalininkai, kurie ant savęs nemato, nenori matyt

nė mažiausio krislo ir tik kiti visame kalti, teip gali sakyt tie, kurie visai nenor taikytis, kurie primanę savo «draugą-priešą» už sprando prilentkų lig pat žemei...

Drg. A. Ž. tvirtina, kad tie vaidai buvę ypatingai, dėlto LSS. visuomenė į juos neatkreipus atydos; jis stebisi, kaip jie galėjo iš ypatingų pavirst visuomeniškais. Ir aš to nesuprantu, tačiau žinau, kad tuo keliu jie ėjo. Iš syk nieks, manding, negalėjo matyt, kad tai ypatingai nesuipratimai. Ar galėjo kas iš skaitytojų pavadint ypatingu reikalu žinomąjį drg. Širvydo «fosforą» prieš «naująją tvarką»? Ar buvo matyt ypatingumas mano straipsnyje «Ar žuti, ar buti», kame aš faktais ir prirodymais užkirtau kelią tajai daugelio draugų (ypač Philadelphiečių) nuomonei, kad Sąjunga dėl finansiško nuopuolio grius, grius už kokių «trijų savaičių» (tokia nuomonė buvo pernai pradžioj rugpiūčio)? Ar matėte ir tame ypatingą užsiuolimą, kada «Vienybės Lietuvininkų» redaktorius keletą kartų baudė «Kovą»: kam ji patar nauja caro šnipams, išduodama Žagaro pravardę, kam ji — «sociologas» — priima šlykščius, melagingus apgarsinimus? Tame ypatų nebuvo minėta; lygiai kaip ir įvairiuose «centro» priešininkų atsiliepimuose ir, išdalies, anuose 1-mos kuopos atsišaukimuose nenurodyta ypatų prasižengimai, bet tik ant viso centro buvo kraunama ir buti, ir nebūti prasižengimai.

Todėl sakau: išsyk buvo grynai ypatingi reikalai, o pas-kui, kaip atėjo vaidai, jie pavirto į visos Sąjungos reikalus — taigi visuomeniškus. IV Susivaziavimas nebandė pamatyt tų vaidų priežasties, nebandė išrast jiems antidotų, tik tam sykiui užglostė — «sutaikė», kad patys delegatai gautų atliuosuot per dvi dienas įtemptus nėrvus, ir, skirstydami patys ironiškai klausėsi savęs: «kaip ilgai tesės tas sutaikymas!» Čia ėjo kalba apie sutaikymą 1-os ir 13-os kuopų, t.y. apie vaidų pasekmes, bet labai mažai atkreipta atydą į vaidų priežastis. Ir šitas «sutaikymas» neilgai tesėjo: dėl tų garsingųjų «1-mos kuopos» atsišaukimų įvyko antras skilimas 1-mos kuopos. Tai vis dėlto, kad delegatai nebuvo praktiški žmonės ir kad tuos ardančius atsišaukimus matė esant «ypatingais» (tiesa, juose buvo minėta ypatos, bet ne ypatingi reikalai ten iškišta). Todėl, manau, Sąjunga negalėjo užsimerkt prieš tai, kas ją palytėjo: jei sąjungiečiai matė, kad vaidų priežastis yra ypatingi dalykai, tai turejo pareikalaut, kad viskas butų dedama ant ypatų, o ne ant visos sąjungos, arba viso jos centro kupros, arba ant tos nelaimingos «naujosios tvarkos», kuri matomai teip niekai, kad net negalima priešais ją parodyt geresnę tvarką ir gerą draugišką budą jai prašalinti. (Ir šiandien neaiškinama, kodėl ji niekai ir kaip ją pagerinti, nors da vis peikiama).

Dabar galas vaidams netoli dėlto, kad pradėdama įvardyti ypatas ir kritikuoti jas už jų darbus, vieton už jas ir dėl jų peikti «Kovą», centrą, komitetus arba ir visą organizaciją, kaip tai ikišiol buvo. Buvo vengiama vardai; turbūt bijota, kad kas nepasakytų, jog tai ypatingumai. Sąjungiečiai, anot drg. A. Žimonto, vistiek matė tuos ypatingumus. Ir juos, išdalies, man pasisekė išrėdyti iš visuomeniškų rubų: dabar jau ir drg. Šir-

vydas gnyba ne «Kovai», ne «naujamajam tvarkai-betvarkei», o tik ypatoms – pvz. J. Baltrušaičiui, – kurios «kaltos» už tą, kas «Kovoje» ar «naujojo tvarko» buvo negerai. To man tiksliai tereikėjo, kad už vieną nebustų dešimties. Jeigu aš kaltas, tai ne centras, ne «Kova», ne organizacija, o tiksliai aš, viena ypata. Tegul į mane ir kimba, bet ne į LSS. Jstaiigas. Aš nėsu «Kova», nėsu «centras» – tais vardais, mel-džiamieji, mano ypatos peikėjai, nevadinkite manęs. Aš pa-peikimų nebijojau (nors maloniau būtų išgirdus draugiškas pasargas, jei kur klaidą padariau): dagi prašiau, pristojant prie «Kovos» ir dabar prašau: nurodykite, kame ir kaip nukrypau nuo priucipų, nuo taktikos ir tt. To niekad nieks ne-parodė, tik kai–kurie peikia, labai netaktiškai sujungdami mane su «Kova», su centru ir t. p.

Teip, manau, polemizatoriai turėtų elgtis ir su kitoms ypatoms. Jeigu kas mane užgaus neteisingai, tai atsakysiu arba tylėsiu. Atsakysiu, jei kas pavadys mane – paimkim pa-vyzdžiui, – «veidmainiu» (nes mat visuomenės akise tokiu ga-lėčia būtų); tylėsiu arba smagiai nusijuoksiu, jei kas apkrikš-tys «valdonu», «despotu», «caru» (nes mat tokiu niekaip nega-lėčia būtų!).

Dabar, kada visuomeniška skraistė numesta ir mėš, visi vaidų kėlikai, likom nuogi, tai sakau – netoli galas vaidams. Štai aš drg. Širvydai neatsakysiu ant jo visų ypatingų užmeti-mų, kurių tiek daug prirašė «K.» N 34, visai, rodos, bereika-lo, nes jau sykį apie tai rašė «Kovoje», «toje pačioje Kovoje, ku-rią jis su didžiausiu vargu ir sveikatos nuostoliu uždėjo», ir

aš nėsyk jam ant visų tų užmetimų neatsakiau. Atsaky-davau tik teip trumpai, kaip jis dabar atsakė ant mano svar-biausios «insinuacijos», kad jis, drg. Š., tikėjo, jog aš dalyva-vęs «agitacijoje» priešais jį. Jis trumpai užsigina ir sako, buk man parašęs tyčia – «pusiau piktu ir pusiau juoku erzinan-čiai»: «N a g i t a i p!»

Ištikrųjų gi drg. Š. man atsakė teip*): «Tave įtraukiau į agitacijas, prieš susivaziavimą buvusias. Turiu davodus Ta-vo paties žodžius ir tulų ypatų prirodymus (kurių čion nėra reikalo pasakyt), kad jeigu ir netiesiog, tai Tu norėjai mane nuo «Kovos» pavaikyt».

Ar matyt tame «pusė» juoko ir «pusė» erzinimo? Bet ir paerzint tokiais opiais klausimais vargu bau galima. Tai reik-štų žaisti ugnia. Drg. Širvydas matė prieš save (rodos abel-nai, klaidingai) «konspiraciją» ir visai klaidingai mane į ją į traukė. Dabar iš jo paties paaiškinimo matyt, kad netiki dau-giau tam, jog aš stengiašis jį «pavaikyt» nuo «Kovos». Tas prisipažinimas mane užganėdina ir aš nieko prieš drg. Širvy-dą neturiu. Lai jis, jei nepasikakina, reikalauja trečiųjų tei-mo, ar kitokios satisfakcijos ir, jei nor, lai gina savo garbę prieš visuomenę tuomi, kad neišmislios daugiau nebutniekių ant manęs ar ant kitų ypatų (pvz. – «Vienybės» N 34 jisai skelbia, buk mano «proto sandėlyje negerai»... Nors tai ne vienas drg. Širvydas už tai atsako, kas jo reda-guojame organe tilpsta, bet vistiek iš jo galvos ir plunksnos

* Tegul drg. Š. negyždina manęs doros stoka, kad privatiskus laiskus panaudoju, nes jie rašyti ne apie privatiskus reikalus.

Leonas N. Tolstoj.

Aš negaliu tylėti!

(Pabaiga)

III.

Viso to, kas aplinkui dedasi, priezasties reikia jieskoti ne materijaliniuose sątikiuose, bet dvasiškame žmonių gyve-nime. Žmonių upas dabar jau atsimainė ir jokiais pasistengi-mais nebesugrąžisi jos į senovines vėzes, teip-pat kaip užau-gusio žmogaus nebeпадarysi vaiku. Ne tame visuomenės į-niršimo ar ramumo priezastys, kad Ivanovas liks gyvas ar bus pakartas, o Petrovas gyvės ne Tambove, bet Nerčinske, ka-torgoj. Visuomenės įniršimo ar ramumo priezastys gali prigul-ėti tik nuo to, kaip nevien Ivanovas su Petrovu, bet visa žmonių dauguma žiurės į savo padėjimą, kaip jie žiurės į val-džią, į žemės nuosavybę, į skelbiamąjį tikėjimą, – vadinasi nuo to, kur žmonių dauguma matys gera ir kur bloga. Visų atsitikimų priezastys ne materijaliniuose žmonių sątikiuose, bet jų dvasiškame upe. Jei jų užmuštumėt ir nukankintu-mėt net dešimtąją visų žmonių dalį, — likusios dalies upas neliks toks, kokio jų laukiat.

Savo kratomis, šnipinėjimais, ištrėmimu, kalėjimais, ka-

torga, kartuvėmis jūs norite nuraminti žmones, bet jūs nepa-siekiat savo tikslo ir vieton nuraminti, da labiau įpykinat žmones.

«Bet, kas daryti», klausiate jų: «kas daryti? Kaipgi pa-naikinti piktadarybes, kurios teip tankiai dabar atsitinka?»

Atsakymas kuo-paprasčiausias: pasiliaukite darę tai, ką jūs dabar darote.

Jeigu ir niekas nežinotų, kaip reikia raminti «žmones», tai visgi tikriausia, kad nereikia to, kas tik didina jos įnirši-mą. O jūs kaip tik tą ir darote.

IV.

Vienas mano pažįstamas dailininkas sumanė rašyti «Žu-dymo» paveikslą; jam reikėjo matyti budelio veidas. Jis su-žinojo, kad tuo metu Maskvoje budelio darbą atlieka koks tai kiemininkas. Dailininkas nuėjo į kiemininko butą. Tai buvo Velykos; namiškiai pasirėdę sėdėjo sau už stalo ir gėrė arba-tą; šeimininko nebuvo; paskui paaiškėjo, kad jis pamatęs ne-pažįstamą, pasislėpė. Pati irgi susigėdo ir pasakė, kad vyro nėsą namie, bet maža mergaitė jį išdavė.

Ji pasakė: «Tėtė ant aukšto». Ji da nesuprato, kad tė-vas jaučias blogą darbą daras ir kad jam dėlei to reikią visų bijoti. Dailininkas pasiaiškino šeimininkei noris iš jos vyro piešti paveikslą, nes jos vyro veidas kaip tik tinkąs sumany-tajam paveikslui. Žinoma, dailininkas negi pasakė, kokiam

išėjo tas «libel», nors pats neseniai «K-oj» nurodė kitų prieš jį padarytus «libel'ius». Tačiau «V-bės» redaktorius ir išleis-tojai gal buti ramūs, aš jų negązdysiu teismais).

Ir teip: vaidams netoli galas. Nieko, ką ypatingai pasi-tarkuos. Dėlto gal organizacija ir jos įstaigos bus ramesnės ir galės šį-tą rimčiau veikt. Berods, buvau užmiršęs apie iš-metimus! Tai tik teip sau pasirodymas, kaip kadaisia prieš centrą, kuoj viena kuopa norėjo «suspenduot» per referendum bėgyje vienos savaitės! 9-tai kuopai rašiau, kad neskelbtų to įnešimo, – nes ypač drg. Širvydas nėra prasižengęs prieš prin-cipus ar taktiką – nēr ką judint tokio dalyko. Bet kuopa rei-kalavo tai apskelbt. Vistiek. Jau blogiau nebus, kaip buvo pirmiau.

Draugai, bukit ramesni: rašykit ką norit ant manęs, jįs susiprasit ir pažįsit, kad aš pildau socialisto ir redaktoriaus priedermes; bet nenorėkit kad talpjičia panašius peikimus ki-toms ypatoms, nes jos gal neužsileist, o apsigynimą turėčia talpint ir nebut galo vaidams. Ypač, kad nēr tiek daug vie-tos «Kovoje». Reikia ką geresnio joje talpint. Patys dirbkit ką gero ir man leiskit rašyt geresnius, darbininkų apšvietai naudingus straipsnius; liaukitės išradinėję mano «proto ne-gerumą», liaukitės gydę centrą, kurio nežinoma «liga» teip jus dabar užima!

Draugai! Jeigu jįs stovėsit ant draugiškumo pamato, ant darbininkų vienybės pamato, tai tuojaus pasibaigs vaidai ir kramsčiojimai ir dirbsim išvien savo tikrąjį darbą, pildy-sim savo priedermes.

Stokit tat greičiau ant draugiškumo ir vienybės pamato!

J. Baltrušaitis.

paveikslui reikalingas jos vyro veidas. Įsikalbėjęs su šeimi-ninke ir norėdamas jai įsiteikti, dailininkas pasizadėjęs pasi-inti pas save mokslan jos sunų. Dailininko pasizadėjimas, matomai, patiko šeimininkei. Ji išėjo ir, kiek laiko praslin-kus, įėjo ir paniuoms žiūrįs šeiminininkas; jis buvo apsi-blau-sęs, neramus ir išsigandęs. Jis ilgai klausinėjo dailininko, kam ir dėlko butinai jis jam reikalingas. Kuomet dailininkas pasisakęs jam, kad susitikęs kartą jį gatvėj ir veidas jo pasi-rodęs jam kaip tik tinkamu sumanytajam paveikslui, tai kie-mininkas klausinėjęs jį, kur jis aną matęs, kokią valandą. Bijodamas ir jauzdamas ką tai bloga, jis nuo viso ko atsisa-kęs.

Teip, šitas budelis žino, kad jis budelis. Jis supranta, kad tai, ką jis dirba, bloga, kad už jo darbus kiti jo neapken-čia; ir jis bijosi žmonių. Ir man regis, kad tas supratimas, tas žmonių bijojimas sumažina bent kiek jo kaltybę.

V.

Aš žinau, kad visi žmonės yra žmonės, kad visi męs sil-pni, kad visi męs klystame ir kad negalima žmogui žmogaus teisti. Ilgai aš kovojau su tais jausmais, kuriuos tie darbai manų kėlė ir tebekelia. Bet toliau nebegaliu ir nebenoriu to liau kovoti, kad tų žmonių darbai reikia eikštėn iškelti prieš jų pačių akis. Aš nebegaliu ir nebenoriu ir dėlto, kad (atvi-

Prie 1-mo rajono reikalų.

«Kovos» N 32 drg. Kazlauckas 1-mo raj išdininkas, piešdamas kitus dalykus, klausia atsakymo nuo 25-tos kuopos Union City. Aš turiu pasakyt, ką žinau, kaipo dalyvavęs VII konferencijoj. Atidarius antrą sesiją daėjom ligi klausimo, ką daryt su pini-gais 20 dol., kuriuos 25-ta kuopa perduotų drg. J. S. Pruselai-čiui, kaipo rajono skolą. Drg. Kazlauckas teipgi buvo konferen-cijoj ir reiktų jam atmint ir suprast, kad čia ne vieno darbas, bet visų VII konferencijos delegatų, kurių buvo apie 11.

Prie to primįsiu kas link lioterijos. Vakare prieš konfer. buvo apyskaita lioterijos tikiety, čia dalyvavo 4-ri drgg. K. Liutkus, J. J. Gerdauckas ir iš New Haven A. Daukšiuė ir Savickiuė, ku-riuos pats mačiau. Drg. K. Liutkus meldė draugų, peržiūrinčių tikiety, kad kontroliuotų, bet nekontroliavo, taigi Liutkus turi būt paliktas iš čionai ir nereikalaut nuo draugų to, ko nenori pats sau turėt.

25-tos kuopos org. *John Baratinskas.*

* * *

Drg. J. Kazlauckas «Kovos» N 33 rašo «1-mo rajono išdo rei-kaluose», pareikalavus 27 kuopai New Haven, Ct. J. K. ir 27 kuo-pos nariai buvo konferencijoje delegatais ir viską patys svarstė, tai ko dabar klausia ir jieško? Lioterijos atkaitą aš išdaviau buvusioje konf. ir jie patys ją priėmė; ko dabar nori? Jeigu sekretorė pagarsi no apie \$20,00, tai yra ne mano kaltė, jįs to reikalaukite nuo sekre-torės, nes turite konferencijos protokolą ir ten turi būti pilna rajo-no atskaita.

Tikietai spauzdinta «V.L.» redakcijoj ir J. K. turi bilą, kiek atspauzdinta tikiety, — kam klausti?

rai prisipažįsiu) tikiuosi, iškėlęs eikštėn tų žmonių darbus, busiu koku nors budu išmestas iš tarpo tų, su kuriais dabar gyvenu. O šito aš labai laukiu, nes jaučiu, kad dalelė atsa-komybės už tas visas baisybes gula ir ant manęs.

Juk tos visos baisybės daromos vardan visų gero, var-dan aprupinimo ramaus gyvenimo žmonėms, Rusijoj gyve-nantiems. O jeigu teip yra, tai tas visa daroma ir dėl manęs, gyvenančio Rusijoj.

Kad ir labai butų keistas tvirtinimas, kad tas visa daro-ma ir dėl manęs, kad ir aš esu dalininku tų baisių darbų, bet visgi jaučiu, kad turėdamas ruimingą kambarį, pietus, apdar-ą, liuosą laiką, turiu ryšį ir aš su tais baisiais prasikaltimais, nes jie daromi tiems žmonėms prašalinti, kurie panorėtų at-imti iš manęs tą, ką aš turiu.

Tą atjauzdamas aš nebegaliu toliau bekęsti; nebegaliu... ir turiu išsiliuosuoti iš kankinančio mane padėjimo.

Nebegalima teip gyventi. Bent aš nebegaliu teip gyven-ti ir nebegyvesiu.

Aš ir rašau šituos žodžius ir visomis pajiegomis platįsiu juos ir Rusijoj ir už jos sienų. Aš noriu vieno iš dviejų, — arba kad pasibaigtų tos visos baisybės, arba kad butų per-trauktas mano su jomis ryšys. Kaip butų gerai, kad pasodin-tų mane į kalėjimą, kur aš aiškiai jausčiauos, kad ne dėl ma-nęs daromos tos visos baisybės; arba dar geriau butų (teip ge-rai, kad ir svajoti apie tai negaliu), kad užmautų ant manęs,

AP 1435 Clymer Street

Don't read it

Tikietus suskaitė 16 kuopos draugai, tą girdėjo konferen-
ja iš mano raporto, girdėjo ir jieškotojas J. K., — ar dabar užmir-
šai, ką girdėjai?

Galutinę skaitlinę visų tikietų padarė rajono komitetas drgg.
Daukšiuė ir Gerdauckas, kur kviečiau ir J. K., bet atsakė, kad
neturįs laiko.

Tada aš su virš minėtais draugais suvedėme visą sąskaitą ir
priėmė pinigų nuo draugų, pardavusių tikietus, ir aš ant to
paties stalo visus pinigus perdaviau draugui J. Gerdauckui, tik
pasilikau sau neišparduotus tikietus.

Ant rytojaus konferencijoje tie patys drgg., t.y. Daukšiuė
ir Gerdauckas išdavė raportą. Tas liudija, kad jie mane kontroliavo
ir surado viską tvarkoje. Tik buvo didžiausias keblumas, kad
daugelis drgg. tikietų neatidavė teisindamiesi, kad pametę; tųjų
tape buvo ir drg. J. K., — 10 tikietų neatidavė.

Tai gi dabar aišku, kad aš ir Pruselaičiui nemokėjau jokių pi-
nigų, nes kaip sakiau, kad perdaviau organizatoriui Gerdauckui;
taigi aš jų tą kartą neturėjau ir galų gale nėsu prapęs teip pa-
sielgti, kaip J. K. perstato.

Kas link reikalavimo atskaitos aš čia nepaduosiu, nors tu-
riu po ranka ir tą; tegu J. K. žino nuo ko reikalauti ir kur. Da-
bar jeigu yra kokis neaiškumas, galėsiu su tais pačiais drau-
gais, kurie mane kontroliavo, išduoti paaiškinimą būsimai kon-
ferencijai, o ne J. K., jam pareikalavus per organą.

Kaslink penkinės, tai tą išmokėjo ne kaip už tą atvažiavimą,
bet buvau pridavęs atskaitą, kiek aš turėjau iškaščių keliuose va-
žinėjimuose ir kituose reikaluose, kur viskas siekė \$5,90; aš reika-
lavau tik penkinės. Labai būtų pageidaujama išvengti važinėjimų,
bet ar visada galima?

K. Liutkus.

Atviras laiškas draugams polemizatoriams.

Pastaruoju laiku draugai teip apšėiai papylė polemikų į
mūsų organą, kad be jų jau mažai tepasilieka medžiagos skai-
tymui. Jeigu tos polemikos būtų vedamos reikale programos
ar taktikos ydų nurodymui — su mielu noru jas skaitytume

kaip ir ant tos dvylikos ar dvidešimties valstiečių, maišą ir
teip pat nustumtų mane nuo suoloelio, kad aš savo kuno sun-
kumu užtraukčiau įmuilintą kilpą ant savo senos gerklės.

VI.

Ir štai norėdamas pasiekti vieną minėtųjų tikslų, aš
kreipiuos į visus to baisaus darbo dalininkus, pradėdant nuo
tų, kurie mauna ant brolių-žmonių, moterų ir vaikų kilpas,
pradėdant nuo kalėjimo užveizdų, ir baigiant tais, kurie lei-
džia ir prižiūri tuos baises darbus.

Broliai-žmonės! pabuskite, apsvarstykite, ką jūs dirba-
te; atmintkite, kas jūs esate.

Juk jūs pirmiausia — žmonės. Tik ką atsiradot pasau-
lyj, ryt-poryt jūsų nebebus! Jūs gerai žinote, kad tiek mums,
tiek jums, tik vienas tėra tikras darbas, apimęs visus kitus
darbus. Tas darbas — pragyventi trumpą mūsų gyvenimo
laiką sątaikoj su ta valia, kuri atsiuntė mus į šį pasaulį, ir
sątaikoj su ta valia numirti. O ta valia tik vieno tenori: kad

ir kurie tų reikalų nesuprantame — galėtume šio bei to pasi-
kyti. Dabar gi mūsų polemizatoriai, turbut savo ypatus aukš-
čiaus principų statydami, vien savo ypatus stengiasi iš kuoge-
riausios pusės mūsų laikraštyje reklamuoti. Redaktorius gi,
netekęs kantrybės, jau peržengė susivažiavimų nutarimą ir
pagarsino, jog toliaus visus ginčus talpįsęs be Pildomojo Ko-
miteto leidimo, ar kaip kiti sako, be «cenzūros». Mūsų tokių
draugų darbų negalime toleruoti (apkęst. R) ir šiuom nuro-
dome, jog prie organo palaikymo mūsų dedame savo paskuti-
nius centus ne dėlto, kad jame būtų prikimšta bergždžių ir
mažai mums rupinčių ypatisų ginčų, keliančių dar didesnius
vaidus organizacijoje; mūsų ne dėlto gaišiname savo pinigų
siuntinėdami delegatus į susivažiavimus ir paskiaus ilgus va-
landas svarstome apie vertę delegatų nutartų taisyklių, kad
anuos vėliaus galėtų viena ar kita ypatus apeit; pagalios,
mūsų ne dėlto mokinomės solidariskumo ir pratinamės prie
«meilės artimo», kad tulos ypatus, užsidegę neapykanta prie-
šais kitas joms nepatinkamas ypatus, išlietų visą savo tulžį
mūsų laikraštyje ir vieton to, kad suteikti mums dvasišką pe-
ną — suteiktų nuodus, viešon gerų pamokinių — mokintų
mus neapykantos ir savmylstės. Toki polemizatoriai, turin-
tieji tankiai pretenzijas vadovauti «protais», vieton įkvėpimo
jausmų solidariskumo ir bendrumo mūsų reikalų kovoje su
priešais — išnaudotojais, nori užkrėsti mus epidemija vadova-
vimo ir egoizmo. Ne, draugai! Jeigu jūs norite būti mūsų va-
dovais ir mokintojais — pirmiausia patys turite pildyti tą, ko
norite mus išmokyti. Jeigu jūs norite prašalinti ydas, tad
apie jas ir kalbėkite, nes ypatus šiandien viena, o ryt kita tą
pat atkartoja ir apie jas kalbėti niekad galo nerastume. Jei-
gu mūsų norime prirengti žmoniją prie perkeitimo dabartinio
surėdymo, pasiremiant ant teisybės, meilės ir lygybės, tai pir-
miausia patys turime būti teisingais ir lygiais kitiems, o išro-
vę iš savo širdies neapykantą, neturėsime reikalo šmeižti iš
«meilės», kad ir klaidas padariusias ypatus, o tik pasistengsi-

žmogus žmogų mylėtų.

Ką jūs darote? Kur jūs leidziate savo dvasios pajiegas?
Ką mylite? Nieko. Kas jūs myli? Jūsų pati? Jūsų vaikai?
Juk tai ne meilė. Pačios, vaikų meilė, tai ne žmogaus meilė.
Teip ir dar labiau gali mylėti ir gyvuliai. Žmogaus meilė, —
tai meilė vieno žmogaus prie kito, kiekvieno žmogaus meilė,
nes žmonės — Dievo sunų ir dėlto tarp savęs broliai.

Ką gi jūs tokiu budu mylite? Nieko. O kas jus myli?
Niekas.

Bet pagalvokite, pagalvokite gerai, kas jūs esate ir liau-
kitės darę tai, ką dabar darote. Liaukitės tą darę ne dėlei
savęs ir savo ypatus, ne dėlei žmonių, kurie jus dabar nieki-
na, bet dėlei savo sielos [dušios], dėlei to Dievo, kurį jūs pa-
metėt, bet kurs dar tebegyvena jumyse.

Jasujaja Poliana, 1908 m. geg. 28 d.

me tas klaidas prašalinti. Tas neklysta, kas nieko neveikia, o pripratę užsipuldinēt ant ypatų, galime užgauti tankiausia visai nekaltai prasikaltusias. Nemanyskite, ypatų prasizengimų sargai, jog mes esame teip nesubrendusiais, kad negalėtume gero nuo blógo atskirti. Tame, kad tai yra teisybė, galėsite persitikrinti ir pamatysite, jogei jokios reklamos nieko nepagelbės, nestengs mus apvilti. Mes kovojame su priešais, ir tokius patys draugai iš mūsų tarpo prašalys, jeigu jie atsiastų; mes kovojame už idėją ir tik josios apgynimui stosisime, o atskirų ypatų norus, jeigu jie nieko bendro su organizacijos reikalų pagerinimu neturi, ignoruosime.*)

28 kuopos LSS. (Shenandoah) sekr. J. Rudminas.

5. VIII. 08.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Zinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinimų. Zinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Wilkes Barre, Pa. Buvo susitvėrusi pagalbinė draugystė DLK. Algerdo; pagyvenusi keletą metų (nuo 1896–08), pakriko, palikdama turto: čarterį, pečėtį, 4 knygas, pinigų apie 8 dolerius ir spintą [šėpą] vertės 6 dol. – abelnai apie 18 dol. Konstitucijoj skamba teip: «Pakrikus draugystei jos turtas ir pinigai tur but suvartoti ant apšvietos reikalų dėl labo lietuvių». Jau praėjo pusė metų nuo pakrikimo, o apie suvartojimą josios turto apšvietos reikalams nė vienas iš likusiųjų draugų neatsimena. Aš kaipo vienas buvusios draugystės narių, reikalauju, kad draugai, katrie turite tas liekanas, perduotumēt ar Lietuvių Soc. Sąjungai, kaipo užsiėmančiai švietimu lietuvių, arba Tėv. Myl. Draugystei. Jeigu dėl kokių nors aplinkybių patys negalėtų perduoti tą turtą vienai iš minėtų organizacijų, tai galėtų perduoti vietinėms socialistų kuopoms 9-ai ar 92, kurios pasirupis perduoti ten, kur bus paskirta. Aš, kaipo turintis tiesas prie turto dalies, paskiriu tą turtą Liet. Soc. Sąjungai ir pasitikiu, kad ir kiti buvę dės nariai paskirs minėtą turtą Sąjungai.

J. Nienius.

Chicago, Ill. Pas mus šįmet pradėjo darytis stebuklai, nes vienas draugas 4 kuopos LSS., Kaz. Kazokas, labai atsižymėjo pereituose rinkimuose Chicagos miesto viršininkų: subatoj 8 d. rugpiučio dirbo jis išsijuosęs už republikonus ir dagi už tokį žmogų... už Joną Tananevičią [«Kataliko» išleistoją]. Tas žmogus socialistus dergia visokiais negražiais var-

dais. Keletą metų atgal Tananevičia teipgi buvo (gal vadinosi. Red.) socialistas ir da karštas socialistas, kada buvo darbininkas, bet kaip pastojo biznieriū, tai pasidarė socialistų didžiausiu priešū. Taigi už tokį žmogų dirbti ir dargi socialistui, tai yra didžiausia nuodėmė. Jeigu mes ir rudenyje per rinkimus dirbsime už tokias ypatas, kaip Tananevičia, tai verčiau neprigulėkime nė prie socialistų partijos, tai republikonams nebus iš ko nė juoktis. Nes dabar jie teip sako: «Parodyk socialistui dolerį, tai jis ir seks paskui tave!» Bet klausimas, ar daug ras republikonai tarpe socialistų tokių, kaip draugas K. Kazokas? 4 kuopos socialistai turėtų pasirupinti iš savo tarpo tokius republikonų agentus prašalinti, kad jie mūsų organizacijos vardo neterštų; turėtų per susirinkimą pareikalauti nuo jo išaiškinimo, ką tas viskas reiškia, kad jis dirbo už republikonus ir gėrėjos prisisegęs baltą republikonų juostelę su vardu Tananevičiaus.

Kazoko Draugas.

Laiškas iš LIETUVOS. (Graudikai, Sialių pav.). Pas mumis labai karšta vasara, daugiau kaip mėnesis laiko nematėme nė lašo lytaus. Prie kalnų rugiai pabalo be laiko, teip pat ir kiti visi javai labai menki. Duona brangi, o ant laukų menkai teuzderėjo, bus dar brangesnė. Darbininkams neor brangiaus mokėti; biednieji mato didį vargą... Kas atkreips atydą link varguolių?... Kituose kraštuose yra tvarka, o pas mumis nėra, o kam jos reikia!... Tik žiuri į prasikaltėlius, kiek smerčiu nubauti, kiek į kalėjimus uždaryti, kiek katorgon išvaryti... Apšviestiesiems teipgi bėda, nieko labai negali veikti, nes iš visų pusių grumuoja katorgos ir kalėjimai...

Ačiū už laiškus iš kurių žinau, kad esi sveikas, taigi ir aš esu sveika.

Tavo sesuo J.V.

1908 m. 17 liepos.

Kas tai galetu buti?

Opus klausimas kilo tarp mūsų draugų viename Pennsylvanijos pakraštyje. Iš dviejų vietų praneša «K» redakcijai, buk benakvodami tuli draugai pas kitus draugus... apsigovę. Tų draugų buta dviejų: viens, gali sakyti, visai nežinomas, kitas – žinomas. Kaip vienoj, teip kitoj vietoj, juodviem išėjus, pasigesta pinigų apie pusantrą ar apie tris dolerius ir šiaip menkniekių (petnešų, kaklaraiščio). Jau tokia «vagystė» perdaug navatna ir dėlto kyla abejojimas: «argi dėl tokių mažozių terštųsi savo vardą ir sykiu darytų didelį negandą visiems draugams?» Tačiau nuskriaustieji draugai reikalauja anuodu apskelbt, kaipo vagilius; vienas iš skundėjų rašo, kad jeigu sekančiam «K-os» numeryj nebus apskelbta, «tai skambės per visus laikraščius»...

Dalykas didžiai įstabus. Kas tai galėtų buti?... Ypač, kad tiems apkaltintiems vagiliams buvo rašyta laiška, ir nėra jokio pozityviško pasiaiškinimo ar pasiteisinimo. Vienas nu-

* Ignoruot – reiškia nepalasyt. Red.

skriaustųjų rašo: «jeigu but prašę, but daugiau gavę, ale kam patiems imt!»

Mano nuomone, kaltinamieji turėtų greitai pasiaiškinti prieš kaltintojus, o nelaukt, kad toki menki, bet nešvarūs dalykai «skambėtų laikraščiuose». Kaltintojai gi privalėtų tą dalyką geriau iširti ir su smulkiais prirodymais pranešt, – dabar visgi neaišku ir dėlto neįtikėtina.

DARBININKO KRONIKA.

Telegramas iš Viennos (Austrijos) praneša, kad ten esanti išrasta nauja raidžių statomoji mašina, kuri padarysiant revoliuciją knygų ir laikraščių spaudoje. Mašina panaši į rašomąją mašiną ir dirba su ja taip kaip su rašomąja. Per minutą galima sustatyti nuo 70 iki 80 žodžių. Daugybė zecerių per ją neteks darbo. Spaudos darba ji papigis 90 čia nuošimčių (t. y. vieton dolerio atsieis tik 10 centų!).

Kišineve Kruševano laikraščio «Drug» vyresnysis rinkėjas «tikrųjų rusų» sąjungos narys, Žukovas, rugp. 12 d. siuntė į Odesą ragazę. Numanydamas, kad toje ragazėje kas nors negeras yra, geležinkelio tarnaujantis, pasišaukęs žandarą, atidengė ją ir rado 10 metų vaiką, į antklodę įvioletą, ir du peiliu.

Prūsijos Žmonių sveikatos ministerija, gavus raportus, kad Rytų ir Ryt-piečių Rusijoje kyla choleros epidemija, nusprendė pastatyti daktarų inspekciją ant Rusijos sienos, ypatingai ties upe Vysla ir Odra. Kelis laivelius, atplaukusius iš anapus sienos, kvarantinavo, bet ligos nesurado.

Jau kurį laiką gyvuoja tarptautinė draugija, kuri stotasi sau tikslu perkalbėti žmones, kad vieton užkasti žemėn jie degintų lavonus. Šioji draugija apskelbė dabar žinias, kiek kurioje šalyje per 1907 m. sudeginta lavonų: Jungtiniuose Valstijuose 4000, Vokietijoje 3000, Šveicarijoje daugiau 700, Anglijoje 700, Prancūzijoje 450, Italijoje apie 450. Iš viso daugiau 9000.

Austrijos studentas Miroslov Sičinski, rusinas, kuris užmušė neseniai Galicijos vietininką (kaip general gub.) A. Potockį, birželio 30 d. buvo pasmerktas myriop, bet Potockio moterei prašant, rodos bus mirties bausmė pakeista kalėjimu.

Moksleivių fondų priviso plynia gyva! Lietuvos laikraščiuose atsišaukė į visuomenę nauja draugija, šelpianti mokinius gimnazijos prie šv. Kotrinos bažnyčios Peterburge.

Leonas Tolstoj, garsusis rusų rašytojas, neseniai apskelbė Anglijos laikraščiuose aštrų protestą prieš Rusijos valdžią už tai, kad ji persekioja knygų pardavikus, pardavinėjančius jo knygas, vieton persekioti jį patį, autorį.

Anglijoje, apygardėj Wigan, dėl nežinomos priežasties atsitiko kasykloje eksplozija ir per tai užgriuvo apie 70 kalnakasių.

Šimet Kalifornijoje labai gerai užderėjo arbužai («melons»). Benson apygardėj 200 fatmerių išsiuntė 1,800 vagonų su arbužais. Tokiu būdu kiekvienam atsiėjo 9 vagonai. Už tuos devynis vagonus arbužų jie gavo gryno pelno po 7 dol. 50 c., arba už kiekvieną va-

goną 80 ir 1 trečdalį cento!

New Yorke tulas William Patten išrado naują nedidelę kanoelę, su kuria galima iššauti 50 kulku per minutą. Žmogžudystės technika labiausiai tobulinasi.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Ašių reakcijai, Lietuvoje apsistojo visoks platesnis judėjimas, o į to vietą pradėjo listi iš kampų juodi šliužai. «V. Žiniuose» šiuo tarpu padarė truputį triukšmo katalikiškas anonimiškas lapelis į tėvus lietuvius, platinamas Senapilė. Jame įvardijama dr. Grinius, jo žmona ir advok. Ciplijauskas, kurie būk platiną tarp jaunuomenės bedievystę, «paleistuvystę» ir visokius «galvijiškus darbus». «Šaltinis» pirmiausia pranešė apie tą atsišaukimą, paminėdamas, kad jis negerai (turbūt iš rašybos atžvilgio) sustatytas. Tačiau jo giminė «Viltis», rodos, su visa katalikiška apmauda rašo apie «smaladušius ir šiaudadušius», «apie niekšus bevardžius, apie slapukus, šaudytojus iš už tvoros, apie kandikus pasalomis, kurių vis daugiau tarp mūsų vįsta». Prie tųjų priskaito ir ano paškvilio autorių (ar autorius). Tačiau, kaip paprastai, nepamiršta sulyginti su tuo ir kunigų priešus: «atsimename, girdi, dar biauresnius apie kun. Tumą, kun. Olšauską ir kitus tokius».

«Dar biauresni» vargiai galėtų būt. O apie kun. Olšauską buvo rašyta, kad geras valdžios bičiulis.

Minėtam lapelyje apskelbta da negirdėtas boikotas, boikotas daktarui Gryniui, «kad nė vienas ligonis jo nelankyti». «Šaltinyje» pirmiau buvo Senapilės «žiburiečių» apskelbtas boikotas prieš «V. Žin.» (kam jos suminkština Senap. gimnazistų kalte, kurią padarė bekankindami komunią, žiūrėdami, ar bėgs kraujas) ir prieš «L. Ūkininką» (už tą patį ir už manymą, būk Lietuvai prisiėjo laikas «vėl mainyti tikėjimą»).

Tai toks tik judėjimas teapsireiškia Lietuvoje. (Ne geriau, kaip pas mus!).

* * *

«Žvaigždės» išleistojas-redaktorius ir Susiv. L. R. Katal. A. «dvasiškas vadovas», kun. Ant. Milukas, per savo godumą, jau skelia ir šitą, katalikišką, susivienijimą, kaip perskėlė senąjį S. LA. Tuo po seimui «Katalike» ir kituose kai-kuriuose laikraščiuose patilpo «Atsišaukimas į visas SLRKA. kuopas» — protestas kai-kurių delegatų prieš kun. Miluko pasielgimus. Tas protestas dabar atspaudzintas atskirais lapais. Tame proteste reikalaujama iš kun. M. šių dalykų:

«1). Pagarsinti per organą «Žv.» Susivienijimo išdo atskaitą, pradėjus nuo XXII seimo iki XXIII seimui ir taip: kiek per tą laiką įplaukė pinigų ir kiek išmokėta: posmertinių, už organą ir kitokiems reikalams. Vaikų skyrus įplaukos ir išlaidos turbūt pagarsinta skyriumi. 2). Paaiškinti, kam yra tie pusdoleriai, kuriuos šeimynų sąnariai už organą moka, o organo negauna? 3). Paaiškinti, nėlko neišduotas raportas apie 500 dol., paaukotų pereitame seime seserims? 4). Paaiškinti, dėlko kun. Kudirkai nupirkimui dovanos vieton 100 dol. išleista 135 dol.? 5). Paaiškinti, dėlko kun. A. Milukas nei pats nei kitam neleido seime skaityti visų kuopų įnešimų, o ypatingai įnešimo dr. stės Šv. Petro ir Povilo iš Elizabeth, N. J. ir kitų, kuriuose buvo rašoma apie dabartinį organą? 6). Paaiškinti galop per organą, dėlko kun. A. Milukas taip saivališka vedė seimą ir su kokių tikslu tą darė

Ir negavome atsakymo. Turbūt jo ir nesulauksime.

...Kreipiames į kuopas ir pavienius. Prisdėkite prie mūsų

sų visi išvien ir protestuokite prieš tokį kun. M. sauvališku-
mą. Visi drauge pareikalaukime pas Susivienijimo prezidentą
kun. Kudirką ir organo redaktorių kun. M. tų viršų paminė-
tų išaiškinimų.

Kuopos ir pavieniai! Nemokėkite išdan pinigų! Tai ge-
riausias įrankis sugriovimui kun. Mil. despotizmo. Nemokė-
kite nei cento, tai tik tuo būdu išgelbėsite savo brangią kata-
likišką organizaciją nuo pražūties. Nemokėkite nieko, kol ne-
bus išpildyti mūsų reikalavimai. — ...Jaigu Susivienijimas
šandie žlugtų, tai kas būtų kaltas? Mes patįs! Nes ligi šiam
laikui tylėjome, buvome kantrūs. Užtat dabar stokime su sa-
vo priešu kovon. Bet stokime visi.

Kuopos dėl susižinojimo platesniai šituose reikaluose, te-
gul kreipiasi antrašų pas išrinktą mūsų delegatą sekretorių,
K. K. Pocius, — 1302 Chamber of Commerce, Chicago, Ill.

Pasirašome buvusio XXIII seimo delegatai:

K. K. Pocius, 99 kuopos; K. Stulga, 85 kuopos; A. Sal-
dukas, 85 kuopos; Jonas Šerpitis, 85 kuopos; V. Viščiulis, 85
kuopos; A. Radomskis, 100 kuopos; J. A. Jaukštis, 100 kuopos;
Alex. J. Lemont, 101 kuopos (atstovas iš Pa.); M. Vaba-
las, Šv. Mikolo Ark. parapijos atstovas; J. M. Tananeviče, 15
kuopos; B. Janušauskas, 99 kuopos sekretorius; Stan. Marcin-
keviče, 85 kuopos (Viršiausio teismo narys).»

Iš parašų matyt, kad tuli turi nemenką svarbą susivienijime.
Visi pasirašiusieji dabar «Ž-dėj» apskelbta «suspenduotais» (atim-
ta teisės). Tačiau su tuo nebus galas. Da prieš suspendavimą pa-
kėlė «Protestą prieš kun. Miluką» net penki ietekmingi tarp
avelių k u n i g a i: A. Kaupas, M. Pankauskas, A. Šaulinskas,
J. Kassakaitis ir V. Vizgirda. Jie nutarė: (1) protestuoti prieš kun.
Miluko tolesnį dalyvavimą LSRKA. seimuose; (2) prieš netiku-
sį Susivienijimo organo «Žvaigždės» vedimą ir (3) prieš visus kun.
Miluko pasielgimus, kurstymus etc., kurie kenkia SLRKA. ir ne-
tik užstoja Susivienijimo augimui už akių, bet Sus-ą tiesiog ardo.
Šaukia jie liet. katalikus «pritart šitam protestui ir padėt
j i e m s... atsikratyt nuo tokių asmenų, kurie kenkia, esą, mūsų
katalikiškoms įstaigoms». («Kat.» N 32).

Panašiai protestuoja ne tik prieš Miluką, bet ir prie kun. Ku-
dirką (SLRKA. prez.) tris Chicagos kunigai: Kravčūnas, E. Ste-
ponavičia ir J. Cis (žr. «Liet.» N 34).

Pureno išgelbėjimo klausimas.

Tas klausimas paplito po visą Ameriką, tarp darbininkų orga-
nizacijų ir kitokių — pažangiųjų, teip tarp Rusijos ateivių, teip
tarp amerikiečių.

Rugpiūčio 10 d. St. Louis mieste (Mo.) vietinė anglų socijali-
stų organizacija atlaikė susirinkimą, kame pakelta protestas prieš
pasikėsmą išduot Purėnų caro valdžiai. Susirinkimas išrinko ko-
misiją rezoliucijai parašyt, davęs jai tamtikras instrukcijas. Rezo-
liuciją, surinkus po ja parašų, nusiųs prez. Roozeveltui. Rezo-
liucija trumpa, bet aštri; joje Purėnas sulyginamas su Amerikos re-
voliucijonieriais: jį dabar Amerikos valdžia norint išduot už to-
kius pat darbus, kokius darę gerbiamieji Amerikos revoliucijonier-
iai 1776 m.

Rugp. 26 d. New Yorke buvo susirinkimas apsvarstyti, kaip
geriau būtų vesti kovą — protestą prieš Purėno išdavimą. Susi-
rinko delegatai nuo 109 visokių organizacijų; buvo atstovai nuo
Philadelphijos darbininkų organizacijų, nuo «Soc. Party», «Soc.
Labor P.» ir k. Priimta rezoliucija-peticija į prez. Roozeveltą,
kurs tur tiesą paleišiot tokį teismo nusprendimą. Reikia po ja su-

rinkt 100,000 parašų, kad prazidentas atkreiptų rimtai savo aty-
dą. Jąją perspaudziname šiame numeryje: skaitytojai pasirašę ir
surinkę daugiau parašų, atsiųs ją «Kovo» redakcijai. Iškirpkite ją
ir užlipinkite ant baltos popieros lapo, kuri išliniavoje duokit pa-
sirašyt. Jei reikės, galima da kitą lapą prilipint apačioj:

PETITION FOR POUREN.

To the President of the United States:

Sir:

We, the undersigned, respectfully request that Jan Janoff
Pouren who is held for extradition to Russia, and whom we be-
lieve to be a political refugee, be set at liberty.

Although United States Commissioner Shields, sitting at New
York, has decided to extradite the above named Pouren for alleged
acts of burglary, arson and attempted murder, we submit that to
anyone familiar with the recent Russian revolution, the acts al-
leged against Pouren by the papers of the Russian Government
are acts incidental to political disturbances. That Govern-
ment's own papers allege of Pouren that "at the time of the revo-
lutionary movement he has taken part in the same" and that he is
prosecuted under certain sections of the Russian penal code, one of
which punishes "rising against the established authorities." Two
men, of whom the Russian Government's papers say that they
were accomplices of Pouren, were tried by a field court-martial in
Russia and shot.

We further call your attention to the fact that in free Ameri-
ca no man should be surrendered on such evidence as that present-
ed by the Russian Government. Not a single one of the depositions
is supported by an oath nor was the interpreter sworn by whom
the depositions were translated from the Lettish into the Rus-
sian language. It is a notorious fact established by an investiga-
tion committee of the Duma and admitted by the Minister of the
Interior that, in the District of Riga, where the prosecution of Pou-
ren was originated, torture has been practiced by the officials to for-
ce testimony against suspected revolutionists. It appears from the
papers submitted by the Russian Government in this case that Pour-
en's neighbors who were suspected of having given him shelter were
subjected to corporal punishment by the troops. We contend that
unsworn depositions secured in star chamber proceedings under
martial law should not be accepted by you, and that the American
people never intend that extradition shall be permitted on such
un-American evidence.

We regard this as a test case, and we request the fullest inves-
tigation of the facts.

The United States owes it to her traditions to decline to sur-
render a political refugee, and we therefore request the release of
Jan Janoff Pouren.

NAME.

ADDRESS.

.....
.....
.....

KRASOS DEŽUTE.

V. *Sinkevičiui*, Škot. Nesmagus tai dalykas, kad užsimokėję prenumeratą, negavot nė to laikraščio, nė pinigų atgal, nė atsakymo. Bet toks atsitikimas su kai kuriais laikraščiais buvo ne vienintelis, tačiau nebuvo apie tai apskelbta, nes vis gi tai privatiškas dalykas, ypač neskelbtinas dėlto, kad nežinia, kas kaltas. Nepatils.

S.-D. Ikišiol «Kovoj» nebuvo įvesta mūsų knygų kritika, ir negalima to teip greit tikėtis, nors tai labai geistina. Dėlto parašius apie vieną knygele, autorius ir leidėjas, beabejo, jausis baisiai «įžeistais» ir da ko gero gali tapt atšalusiais draugais. Pas mus kritiką vadina «siundymu»... Ar raštas turi būt sugražintas?

13-tai kuopai. Jūsų raštas nepatils dėl šių priežasčių: 1) visai be faktų užmetimus darote ne vienam tik redaktoriui, bet ir kitoms ypatoms, kurios neiškęs neatsakiusios teip, kad jūs pakeltas nesusipratimas negreit baigtųsi; 2) ypatinga, kad norit priverst talpinti tokiais bauginimais, kaip «Kovos» boikotu ir tt. Drįstate, draugai, teip atsiliept, bet žinokite, kad ir redaktorius, ir pati sąjunga gali drįsti to jūsų «teroro» nenusigast. Jeigu jau negalima protingai eit prie susipratimo, tai imkitės už to savo garbingo įnagio. Ypač dėl tokios prievartos netalpinu to rašto ir, kaip reikalaujat, nesiunčiu nė Lit. K-tui, tik dedu į archyvą.

J. *Sekevičiui*. Kaip norite, teip darykite. Nors tą raštpalaikį viena redakcija jau sugražino, tai mes vienok negražysime: pačta nelabai noriai siųstų tokį «veikalą», o antra jis — mums susigadys ir bus saugojamas kaipo «socialistiškos» psichologijos dokumentas; tik bereikalo baimijatės, kad gal patekt į gurbą.

Įdėtasis markes gražinam.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

P. Kaušias — «Žodis į balsuotojus»; F. Dulskio — «Mano pa-

tyrimas kaslink pastojimo piliečiu»; A. Brijuno — «Draugai, apsi-saugokite!» Petro Socijoliogo (eil.) — «Liuosybė nežus»; J. M. Dievaitės — «Vargdienelio mintys»; Jaunučio — «Pinigų dievas»; A. Ž-to — «Alkani vaikai».

Iš Europos:

Mikolo Bevardžio — «Žodis į Lietuvos draugus», «Išpūdžiai»; Z. A. — «Ką matė upė», «Du kart pakartas»; P. Kovo — «Moterų klausimas — V. Darbininkų judėjimas»; S.-D. — «Apie mūsų knygas».

Biblijografija.

(Nauji spauzdiniai, atsiųsti paminėjimui).

Čigonas. Parašė J. Matijunas. Turtu ir spauda «Koleivio», So. Boston, Mass. 1908 m. 15 pusl.

Kerštinga meilė. Tragedija 3 se aktuose. Iš šeimyniško gyvenimo. Parašė F. Juškauskienė. Išleido «Keleivis», So. Boston, Mass., 1908 m. 44 pusl. Kaina 10 c.

Dogmatas apie pragarą. Išzaiszkintas faktais, izsimtais izs gyvenimo Szventųjų taip izs Istorijos svietiszkos. Surinko kun. J. J. Kaulakis. II Laida. Turtu ir spauda M. A. Ignoto. Philadelphia, Pa. 1908 m. 70 pusl.

Revoliucijos Giesmės, prirengtos vyrų chorams ant dviejų, trijų ir keturių balsų. Turtu ir spauda «Keleivio», So. Boston, Mass. 1908 m. 16 pusl. Kaina 35c.

Naujas kaitymo knyga, lietuviškos mokslainėms Amerikoje. Dalis III. Spauda ir lėšos «Kataliko». Chicago, Ill. 1908 m. 139 pusl.

APGARŠINIMAI.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Chicago, Ill. nuo prakalbų 2.75
Seattle, Wash.: A. Kalvaitis, J. Žečins, J. Liubinskas, J. Valvoda, J. Madeleckas, B. Sutkus — po 1.00. J. Bružas 50c. M. Pau-
linkaičiūtė 25c. Viso gauta 6.65

Aukos Kankintiniams.

Renton, Wash. DLK. Gedimino Dr-ės susirinkime 5.00

Rev. Rėm. Komiteto Išdininkas

J. O. Szirvydas.

Aukos mokslaičiui P.G.

Pribuvuzio pelno už brošiūrėlę „Darb. ir jų ateitis“ 7.50.
Suaukauta draugų: P. Palubinskas, J. Žingžda — po 1.00; A.
Žingžda. 50. Viso labo \$10.00

Pinigai pasiešta stačiai į vietą.

Brooklyn, N. Y.

J. Grinius.

PRAKALBOS.

Grand Rapids, Mich. 51 LSS. kp. parengia

didelį viešą susirinkimą su prakalboms nedėlio 6 dieną rugsėjo (Sept.); prasidės 2 val. po piet, Socialist Hall, 38 W. Leonard Str. Kalbės P. Puskunigis iš Chicago, Ill. Visi yra kviečiami atsilankyti.

Prakalbų Komitetas.

Balius ir prakalbos.

New Haven, Conn., Dr-tė DLK. Vytauto, parengė didelį balių ir prakalbas «Darbo diena» 7 rugsėjo, Prof Riceios svetainėje, kampas State & Court str. Balius prasidės 3 val. po pietų, prakalbos 6 val. vakare. Kalbės garsus kalbėtojas F. Bagočius. Po prakalbų balius ir šokiai trauksis iki 12 nakties. Užprašome visus lietuvius ir lietuvautes atsilankyti, nes bus pukiausiai pasilinksminimas. Nepraleiskit progos. Įžanga vyram 25c., moterim ir merginom dykai.

KOMITETAS.

PRANEŠIMAS 27 kp. LSS. NARIAMS.

Draugės ir draugai: — Šiuomi pranešam jums, kad mūsų kuopos mėn. susirinkimas atsisibus 5 d. rugsėjo 08 m. Liet. Kliubo name, 521 Grand Ave. Malonėkit atsilankyti visi ir užsimokėt mēnesines duokles, o kurie esat jau daug skolingi kuopai, jeigu nenorėsit ar negalėsit prigulėt, tai duokit kokį nors atsakymą. Teipgi gal nekuri turit naujų draugų, atsiveskite įrašyti.

Sekr. M. G. Pauksčiūtė.

LIETUVIŠKAS KNYGYNAS PHILADELPHIJOJ!

Šiuomi pranešame draugams philadelphiečiams, kurie reikalauja lietuviškų knygų skaitymui, kad kreiptųsi į Laisvės Kliubo Knygyną, 943 So. 2-nd Str., kuriame gaus visokio turinio knygų. Knygas, knygynė, duodama

skaityti kiekvienam dykai, nesanties namo — užstatyti knygos vertės kauoiją. Reikalaujant knygų kreiptis prie klubo gaspadoriaus p. V. Skaržinskio.

Vardu 1-mos LSS. kp. P.Jonaitis.

ANTRAS METINIS PIKNIKAS

Chicagos Susivienijusių Lietuvių Draugysčių atsibus panedėlyje 7 d. rugsėjo (Labor Day) 08 m. Prasidės 9 val. ryte Schultz darže, Riverside, Ill. Užkvečiame visus atsilankyti į šį pikniką. Pelnas visas eis statymui Lietuvių Tautiškos svietainės, Važiuoti galima 22 gatvės karais kol sustos, paskiau imti Logrand ir važiuoti iki «Bergman» daržo; išlipus eiti tiesiai po dešinei ir rasi pikniką. Įženga 25c. porai. Komitetas. [36

AGENTAI „KOVOS“.

W. Queaal, 441 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F.Bagočius 148 Ohio st.	Mc Kees Rocks, Pa.
A.Kalinauskas, 4458 So. Honore st.	Chicago, Ill.
T.Kubilsky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass
J.Keršis, Box 328	Wilmerding, Pa.
J.Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V.Kvedera, 512 W.Barre st.	Baltimore, Md.
P.Kačulis, 512 w. Barre st.	Baltimore, Md.
J.Matulis, 108 Grand st.	Brooklyn, N.Y.
A.Dumbria, Box 512	Melroe Park, Ill.
P.M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,	Chicago, Ill.
S.STANKEVYCIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B.Kondratavicius, Box 659	Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevych, 40 Walnut st.	New Haven, Conn
J.Jasulevicius, Box 6	Minersville, Pa.
P.Meškiniš, 775 N. Montello st.	Montello, Mass.
P.Norkus, 255 River st.	Paterson, N. J.
A.Kašuba, 129 Joseph ave.	Rochester, N.Y.
J.Lukoševičius, S.E. Cor. 12th & Ritner st.	Phila., Pa.
M.A.IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st.	Philadelphia Pa.
E.FROOMES, 78 Grand str.	Brooklyn, N. Y.
F.NARVYDAS, 544 W. 9-th str	New York, N. Y.

J.STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st.	Allegheny, Pa.
A.STANELIS, 74 West st.	Newark, N.J.
J.ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.	Springfield, Ill.
A.D ir Žulaitis, 155 Metropolitan av.	Brooklyn, N.Y.
M.Fansteel, 4501 Hermitage av	Chicago, Ill
K.J.Baranauskas, 452 Collinsville av	E.St. Louis, Ill

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliskas lietuvių savaitraštis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J.M. JASULEVYCIUS,
P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

LS.Sąjungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų skaityti ir platinti.

1. Politiskas minių streikas	8c
2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoj	5c
3. Kovotojų Giesmės	15c
4. Priekus Engels (gyvenimas ir darbai)	15c
5. Moters ir Politika	15c
6. Kunigai, bedieviai ir socijaldemokratai	10c

Darbininkai ir jų ateitis [isl. J.Grinus] 12c
Ant visų šių knygų perkupčiai ir kuopų knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekiuoja \$ 2.00.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliskos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c
NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c
Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P.Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorčių ir sluntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nartu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.
VISEMS ŽINOMAS
Dr. Philip Rovno,
423 Pine St. Philadelphia.
PRIMAMOSIOS VALANDOS:
Iki 10 lryto
Nuo 2 iki 3 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare
Galima susikalbēt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo ęstytojas	1.00
Reumatizmo gėduolė	1.00
Širdies sudrutinimo valstas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gėduolė	75c
St. Gothardo aliejaus	
Mostis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c
- ir daug kitokių gydnoitų.

E.W.Gilas SE. Cor. 2nd & Federal st.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlarkymus plauky.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, su laiko slinkimą plauky. Vieni žmonės užstidki mums ir mūsų gėduolėms, kuriems duodam teisingiausių rodą per laiką DYKAI, KAIP IŠSIGDYTI Slinkimą plauky ir Plikimą, Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrėnų tik 10c. Mes turime apie pusę milijono laišky su padėkavonėmis visokių tautysčių. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDZA CO.,
996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

S.Orelovitz.

Geriausios mėsos ir valgomi daigtai. Prieinamos Prekės, Geras Tavoras, Jūsų atsilankymas pageidautinas.
1817 So. 2-nd. St. Phila., Pa. [7

Raista [The Jungle] duodu dovanai

Skaitytojams «KOVOS», kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę. Jei knygos «RAISTAS» nėsi dar skaitę, tai visai mažai težinai Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinklių, nes neturi gana patyrimo. RAISTAS, tai knyga patyrimų.

Perskaites Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos, šaknį viso blogo, ir kodėl bedarbės kyla, o tuomi ir kaip galima visuomet turėti darbas ir gyventi laimingai. RAISTAS dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš angliskos kalbos originalo.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai kruvinai apgaudinėja darbininkus ir jie bei tarnai sugėdina moteris, nustumia į paleistuvystę, pasmerkdami myriop.

Kurie jau skaito «Kovą», tai gali prikalbēt naujus skaitytojus — apturėjimui tos didelės dovanos.

RAISTO kaina \$ 1.00, perkant puėją knygą. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsisakys „Kovą“ metams, prisiųsdamas man 2.00, apturės metams šį laikraštį ir RAISTA dykai.

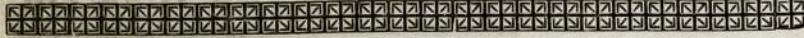
Adrisas: **J.Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.**
Kiekvienas lietuvis inteligentas pripažįsta didelę vertę knygos «Raistas».

„K o v a”

Išeina kas pūtnyčia. Prennumera | visas ② „KOVA” The Lithuanian Weekly, publi-
dalis svieto: ② shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
metams \$ 2.00 ② So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui \$ 1.00 ② Subscription rates:
Apgarsninių prekė: ② One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; ② Six months \$ 1.00.
per metus 10.00 ② Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adrisuokite:

„KOVA”, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavicius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	A. Purvis, 463 W 57 st. New York City, N.Y.
" "	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
Mass. Valst. Rajono	A.J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A.Antonov, Bx 588, Minersville, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.
VII rajono	J. Stasiulevicius, 31 E. Broad st. Hazleton, Pa.

Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 3239 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Išdinininkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F.J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M.M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Sukys, 130-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

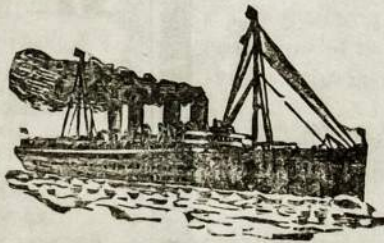
J.O. Širvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.
J. Ilguda, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
J. Viskoška, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmešdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdinininkas, J.O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau
išėjo „VADOVAS Į SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išda-
vimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios
ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergeti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Instituto.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra
daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki
šiol dar nieks teip atvirai ir drasiai neprašė, kaip „Vadovas į Sveikatą”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c.
markėms už prisuntimą, apturės per pačią VADOVĄ Į SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir mote-
rims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsi-
gydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reika-
lingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad ne-
sancią ligą neįkalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVĄ Į SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir
moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalejimų ligų vartoja
grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatiskai, tai
aprašyk ligą (lietuviskai), kad liga bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai,
tai kokio skyriaus ar vardo liga nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinė-
jama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute

140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių Institute.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stam-
besni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir
tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už vi-
siems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuo-
jaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užganėdinti.

Laiškams popieros ir
atviri laiškeliai (post cards)

Neužilgo išeis iš spaudos laiškam popieros su labai gražiais pa-
veikslėliais, agitatyviško turinio, tinkanti į Lietuvą ir čion Amerikoj
siuntinėt. Teipgi daugybė atvirų laiškelių (post cards) su gražiais
paveikslėliais, atspauzdintų ant dailios popieros. Viskas bus atlikta
kuonogreičiausiai, o iliustracijos atspausdintos visokiose parvoce. Siųskit
orderius iš kalno, kaip išeis iš preso, tuoj bus pasiųsta. Laiškų ir kor-
čiukių prekė lygi: 2 už 5c., 12 už 25c., 60 už 1.00. Perkupčiams duo-
dama gerą uždarbį.

«KOVOS» ADMINISTRACIJA

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.